demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA

PAÏSOS CATALANS, 21 MARÇ 1991

HA ACABAT LA GUERRA?

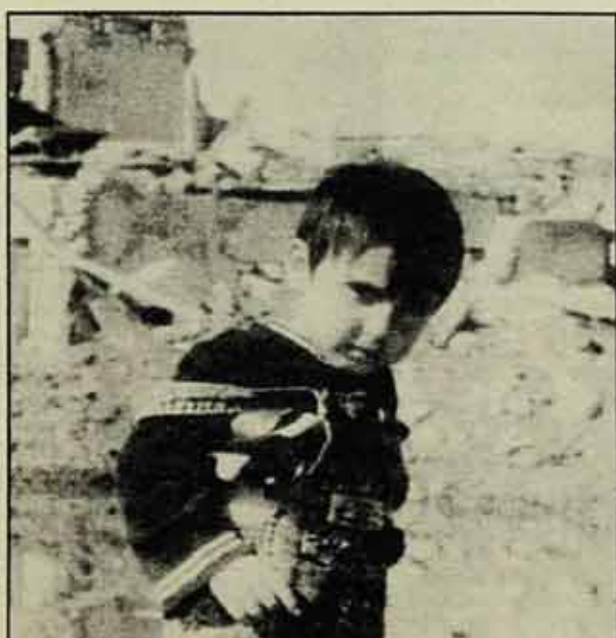


La guerra dels tancs, dels avions, dels míssils, ha acabat. La guerra de la coalició multiestatal contra l'Iraq, efectivament, va concloure fa poques setmanes. La guerra de l'imperialisme contra els pobles àrabs i contra els pobles del Pròxim Orient, no. Continua. El "nou ordre internacional" comença a funcionar. El preàmbul de la guerra contra l'Iraq ha costat desenes de milers de morts. És la presentació del nou ordre.

La falca

La hipocresia és al poderós com l'interès al capital. Quan més gran és el capital, més interès. Quan més gran és el poderós, més hipocresia. És hipòcrita qui pot, no qui vol. Els mitjans de comunicació estan per això : vulgars instruments de propaganda al servei de l'hipòcrita, per fer veure clar allò que és fosc. Ideologia, en el més pur sentit marxista (de Marx).

L'Iraq tenia dos reactors nuclears (un de 0'5 MW i l'altre de 5 MW: poca potència). Els avions ianquis els van destruir. Uns inspectors de l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica havien visitat, el novembre de 1990, aquests dos reactors. La seva conclusió era que no havien observat cap problema. Cal reconèixer, doncs, que l'existència d'aquests reactors no amenaçaven la "seguretat" de les tropes imperialistes.



La destrucció d'aquestes centrals nuclears només té una víctima: la població. Aquestes centrals no estaven lluny de Bagdad.

La destrucció militar d'aquestes centrals viola el primer protocol, de l'any 1977, de la Convenció de Ginebra de 1949 relatiu a la protecció de les víctimes dels conflictes armats internacionals. Ens explica "Le Monde Diplomatique" que aquest protocol estipula que les parts en conflicte no destruiran les instal.lacions que "contenen forces perilloses". Com exemple, es cita explícitament els reactors nuclears. El periòdic francès es pregunta molt raonablement: "Com les forces aliades, que lluiten segons diuen per les Nacions Unides, poden violar una convenció de l'ONU?" La resposta és: ONU és a EUA com gibrelleta és a necessitats de defecar. Un instrument.

A dins:

Nº 71 Any XV
100 ptes./ 5 f.f.

Deserció

Diversos col.lectius van enviar, cap a mitjans de febrer, un manifest titulat "Contra la guerra: deserció" a "El País", "El Periódico" i l'"Avui". Com anunci pagat. No van voler publicar-lo. Això ja es prou conegut. Potser no ho sigui tant el contingut del mencionat manifest. Per això el reproduïm. Anava signat per 225 persones:

"La guerra és la màxima expressió de barbàrie contra les persones. Aquesta que ara patim, la Guerra del Golf, ha esclatat per defensar els interessos econòmics dels EUA i els seus aliats, refermar la seva hegemonia militar al món i garantir el manteniment de la divisió Nord-Sud i el seu ordre econòmico-polític injust.

Ens la presenten com una guerra 'neta', que només afecta objectius militars; la realitat, però, és molt diferent i ens la volen ocultar: els morts entre la població civil, la destrucció i els danys al medi ambient augmenten dia a dia.

No està en el nostre ànim defensar cap de les parts implicades, totes dues són prou indefensables; però sí denunciar que en cap cas no pot ser la guerra la solució a situacions de crisi com la que ara patim.

El govern espanyol comet una greu irresponsabilitat en participar a la guerra, enviant tropes a la zona del conflicte i permetent l'ús de les bases nord-americanes al seu territori per al desplegament bèl.lic.

És per tot això que fem nostres altres crides semblants, que s'han fet a altres països europeus i a l'Estat espanyol, i CRIDEM A LA DESERCIÓ CONTRA LA GUERRA a tots els joves que es trobin a les casernes o vaixells i ens mostrem solidaris amb totes les formes de desobediència a la guerra.

Conseqüents amb aquesta crida, oferim tot el nostre suport a tots els desertors i represaliats per la seva desobediència a la guerra. Som conscients de les repercussions legals que per a nosaltres pot suposar aquest posicionament públic en contra de la guerra i en favor de la pau."

CAMPANYA DESERCIO ARA:
MOC, Mili-kk, CAMPI, Assemblea Antimilitarista d'Osona, Missatgers Antimilitaristes, IDS, CDDT.



demà

Edita:
LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. Nº B-7328-1977
Imprimeix: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/ Aribau, 16, pral, 2ª
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral-2ª -08011-
Tel. 302 60 90
València: Pelai, 21, 1-1 -46007-
Tel. 351 69 50
Perpinyà: Aragó, 27 -66000-
Illes: San joan, 4 Biniali

La trinca catalana

Resulta empipador haver d'escriure sobre un nou govern d'Espanya. Però, malgrat la nostre voluntat, es el que continua manant-nos, es el que segueix determinant l'essencial de les decisions en el nostre país.

El nou govern, bàsicament és una còpia de l'anterior, construït al voltant de la voluntat de Felipe Gonzalez, sense ni tant sols cap intervenció de la direcció socialista. Si de cas, les coses a destacar seria el nou paper de l'antic ministre de la guerra del Golf, en Narcís Serra, que substitueix al golfo d'en Guerra en la vicepresidència, l'ascens de l'inefable Solé Tura al ministeri de Cultura, i el nou càrrec d'en Josep Borell. Tots tres nomenaments han estat presentats pel PSC com un èxit, com una mostra de la influència catalana en la política de l'estat. En la realitat però, les coses no resulten tan clares. En Narcís, assumeix el nou càrrec mercès a la necessitat d'equilibri entre les diverses famílies del PSOE, en tant que persona de confiança d'en Felipe, i no com a representant de Catalunya. En tot cas, el seu nou paper en el govern pot facilitar en el futur proper, desprès de les eleccions del 92, un acord de coalició entre el PSOE i Convergència. En Josep Borrell, tècnic de la confiança d'en Solchaga, simplement gaudeix d'un augment en l'escalafó: de sotssecretari a ministre de segona. En tot cas, la major novetat es la substitució de l'antic dirigent del PCE, Jorge Semprun, per en Jordi Solé Tura, antic dirigent del PSUC, en una cartera com la de cultura, la sola existència de la qual és ja una agressió contra les nacionalitats. Fins ara, el ministeri de cultura ha trobat el seu sentit en el foniment de cobertures per la reconstrucció de la idea nacional d'Espanya, en la garantia de la preeminència del castellà per damunt de la resta de llengües i cultures. Coneixent la



trajectòria particular d'en Solé Tura i les seves idees sobre l'estat de les autonomies i sobre la reconstrucció d'Espanya, no sembla que aquesta funció del ministeri de cultura es modifiqui. En tot cas, la figura del Solé Tura, un del pares de la Constitució que patim, pot aportar una certa mà esquerra en la resolució dels conflictes i, alhora, una major sistematització ideològica de la cultura que volen impartir-nos: "un mercat i un estat".

Així doncs, la presencia d'aquesta trinca de catalans en el govern d'en Felipe no millorarà en absolut la situació del país. Segurament pot fer més fluïda la seva comunicació amb en Roca Junyent o, també reduir la seva pèrdua de vots en determinats sectors socials de Catalunya, però per la resta, res no canvia, tot segueix igual.



Adeu Iugoslàvia?

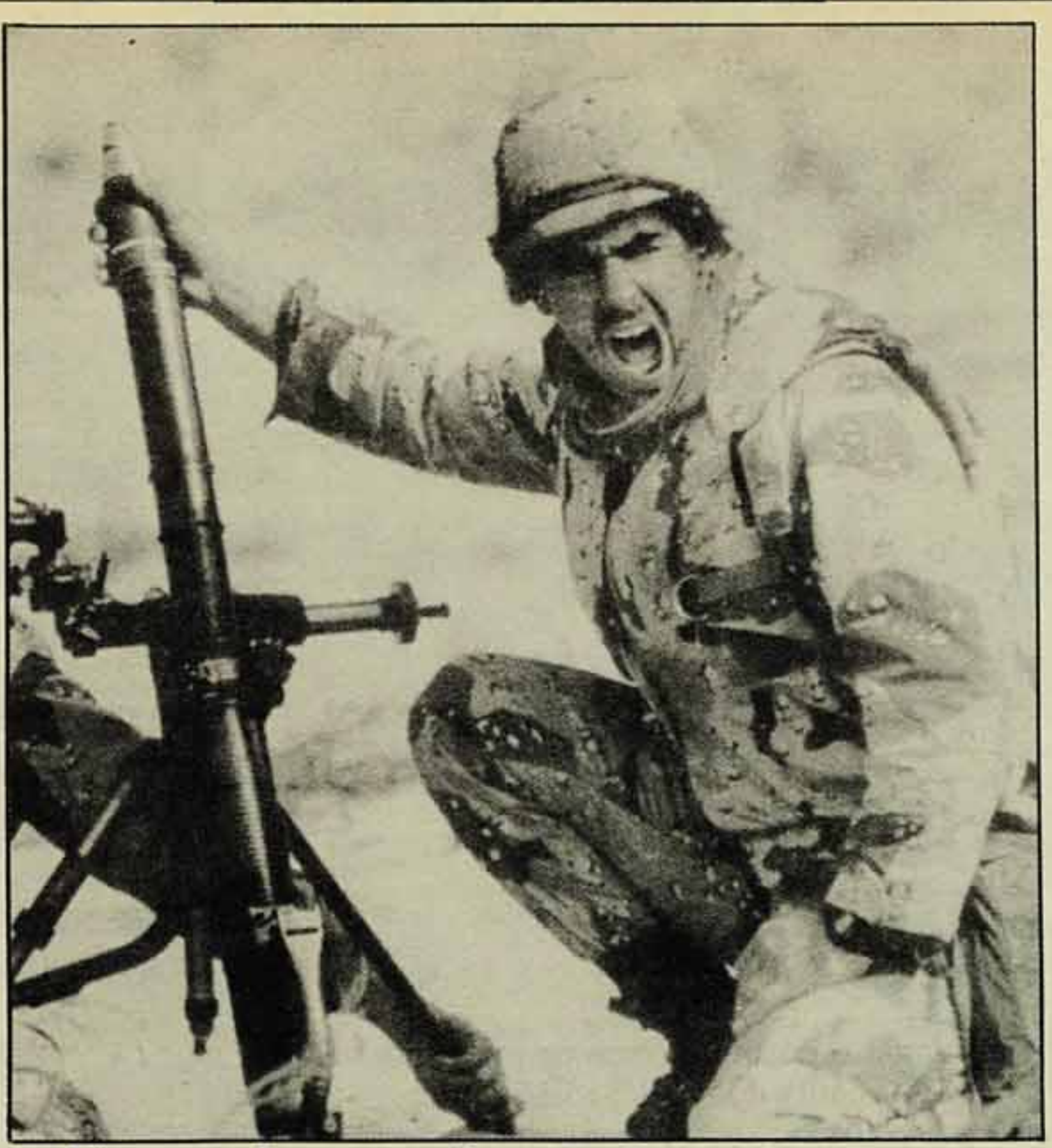
70 anys desprès de la seva creació, Iugoslàvia, l'estat dels eslaus del sud, sembla abocada a la seva desaparició com a Estat. La majoria dels habitants d'Eslovènia i Croacia, així com els de Kòssovo, consideren fracassada la seva convivència dins de les actuals estructures estatals, amb Sèrbia. La Federació Iugoslava creada per Tito desprès de la guerra contra l'ocupació nazi-feixista, ha esclatat. El partit, la Lliga dels Comunistes, ja no existeix com a estructura vertebradora i l'exercit sembla aparèixer com l'única institució Iugoslàva. Del conjunt de nacionalitats que formen l'estat iugoslau, només Sèrbia, majoritària entre els quadres militars, sembla interessada en el seu manteniment. El risc d'una intervenció militar, demandada pel govern serbi i pels residus de la burocràcia titiste, és ben viu. Les tensions i els odis nacionals reapareixen amb força, i els enfrontaments basats en els diversos orígens nacionals, creixen arreu seguint el tràgic exemple de la intervenció sèrbia contra els albanesos de Kòssovo.

Les idees de construir una nova confederació que, mantenint la plena sobirania i la igualtat entre les diverses repúbliques, fes possible el manteniment d'una certa col.laboració econòmica entre elles, han estat rebutjades per la cúpula militar i l'actual direcció Sèrbia, en mans d'un demagog com en Milosevic, desitjós de mantenir la seva posició dominant sobre el conjunt de la Federació Iugoslava. Aquest fet i una història en la que la igualtat entre les diverses nacions era inexistent en la pràctica, ha produït un creixement important de les tendències xovinistes en el conjunt de nacionalitats. L'imparable esclatament de la Federació Iugoslava i, més encara, la possible intervenció militar, corre el perill de provocar autèntics banys de sang entre les diferents nacionalitats, que faran encara més difícil qualsevol mena de convivència futura. En aquest escenari d'horror, no seria descartable una intervenció exterior, ni un repartiment en diferents zones d'influència de l'actual Iugoslàvia.

Durant molt temps s'ha parlat de la "balcanització" del Líban; ara es parla de la "libanització" dels balcans. Totes dues realitats, per bé que molt diferents, tenen com a factor comú les dificultats de convivència entre nacions diferents dins de marcs estatals i fronteres no escollides lliurement, en les que una o altra nacionalitat esdevé dominant per damunt de les altres.

El cas de Iugoslàvia, com el de la URSS, resulta encara més sangrant en la mesura que la dominació d'una nació sobre les altres, que el manteniment de l'opressió d'un conjunt de nacionalitats, s'ha fet en nom de la causa del socialisme i de proclamacions sobre el respecte formal al dret d'autodeterminació nacional. No resulta doncs estrany que entre els pobles sotmesos, el rebuig a aquesta situació s'acompanyi del creixement de l'odi al que durant molts anys s'els ha dit que era el socialisme.

Ara la defensa intransigent dels drets dels pobles, de la seva sobirania, del seu dret a la independència és una obligació, al marge de les orientacions concretes de les seves direccions actuals, justament com una mesura de salut pública, com el previ sense el qual resulta impossible de combatre el xovinisme creixent i el clima de confrontació entre comunitats diverses. Sense això, tota convivència resultarà forçada.



Seguiran fent la guerra

L'imperialisme ha guanyat la guerra. Han guanyat les multinacionals, les burgesies més poderoses del món, el complex militar dels EUA, l'opressió, la mort. Han perdut els pobles àrabs i del Pròxim Orient, les poblacions que s'han rebel.lat contra aquesta gran il.legalitat bèl.lica, la vida.

Què volien els partidaris de la guerra? Podem respondre a la pregunta fixant-nos amb els partidaris bèl.lics dels EUA: al cap i a la fi, eren els que manaven. Les tres idees que han aglutinat als partidaris de la guerra a la metròpoli imperialista han estat aquestes: en primer lloc, la necessitat d'atacar i esclafar el nacionalisme àrab; en segon lloc, la necessitat de demostrar (als enemics, però també als amics) que la força militar dels EUA havia d'esser utilitzada per mantenir la superioritat ianqui; finalment, la necessitat de demostrar que l'aliança estratègica amb Israel segueix essent vital pel domini imperialista del Pròxim Orient, també després de la "derrota" (expressió de Bzezinski) de la URSS. Després d'acabada la guerra, ¿han aconseguit els seus tres propòsits? El segon i tercer, sí. El primer, no.

Efectivament, els EUA han demostrat que la seva superioritat militar (que ja no econòmica) està molt per sobre de qualsevol possible competidor. Ho ha demostrat als enemics, però també als amics. I l'aliança amb Israel és massa beneficiosa pels interessos imperialistes al Pròxim Orient per malbaratar-la en breu. Això també ho ha demostrat la voluntat de Baker en el periple per la zona, tot just acabada la guerra. Però el nacionalisme àrab és més difícil d'esclafar. I més enllà, el nacionalisme d'altres pobles de la zona com el del Kurdistan.
La lluita de l'Organització per l'Alliberament de Palestina no ha estat derrotada. El mateix Yasir Arafat comentava que al llarg dels darrers anys molts cops s'havia assegurat, per part dels enemics del dret palestí a un Estat propi, que l'OAP estava acabada. Amb la posició de l'OAP contrària a la intervenció imperialista contra l'Iraq, l'OAP s'ha guanyat alguns enemics addicionals. Alguns amics circumstancials han deixat de ser amics, però d'això a assegurar que la lluita del poble palestí i de l'OAP "està acabada", hi ha un salt força llarg.

Tampoc el poble kurd, víctima dels dos bàndols, ha dit la darrera paraula. Ans el contrari, la seva lluita s'ha revifat. La hipocresia de l'imperialisme arriba a cotes superiors a les habituals amb la qüestió kurda. Aquí tenim les reiterades declaracions del President dels EUA afirmant el seu respecte per la integritat territorial de l'Iraq. O alguns diaris, partidaris ferotges del bàndol imperialista durant la guerra, que demanen a Saddam Hussein que aguanti contra les pretensions dels kurds i dels xiïtes. Això ens ho recordava Gilles Perrault en l'acte en el que va intervenir el passat dia 11 al Palau de Congressos de Barcelona. I afegia: un cop assassinades milers de persones iraquianes, un cop destruït gran part de l'exèrcit de Saddam, l'imperialisme el prefereix a possibles victòries d'alguns pobles de la zona. Qüestions d'"estabilitat estratègica".

El Pròxim Orient està sota la "pax americana", però no està paralitzat. Per desgràcia de l'imperialisme.

El 14 de març, 16 dies després de la retirada de les tropes iraquianes, el xeic Jaber al Sabah trepitjava la ciutat de Kuwait. Quedava enrera un "dur" exili de més de mig any a l'hotel Sheraton (només per a ell i el seu acompanyament: dotzenes de cuiners, conductors de Mercedes, criats...) de la costa saudí. També quedaven enrera 200.000 morts i desenes de milers de mutilats. El xeic s'allotjarà al palau d'un dels pocs kuwaitians amb dret de vot (evidentment, parent de Jaber al Sabah) a l'espera que el seu quedi arreglat.

Tot un símbol: aquest és un dels personatges (i els interessos que representa) als quals defensarà a sang i a foc el nou ordre internacional.

La Lliga diu sí a la unificació

El passat 10 de març va ser una data important per la Lliga. Aquest dia, el 6è Congrés (extraordinari) va decidir per unanimitat iniciar el procés d'unificació amb el Moviment Comunista de Catalunya. Les discussions més importants giraren entorn a les noves relacions amb la IV Internacional, producte directe d'aquesta voluntat d'unificació amb el MCC (efectivament: sense unificació, no haguéssim variat les nostres relacions amb la IV). Sobre el document que tractava aquest tema, va constituir-se una tendència que va obtenir el 28% de vots del Congrés. Les discussions, doncs, no estaven emmarcades en la necessitat de la unificació: en aquest punt, com queda dit, la voluntat unànime de tot el partit és tan evident com la votació.

No volem, en aquest petit Editorial, entrar en detalls perquè d'això ja se n'ocupen altres pàgines d'aquest periòdic; però sí volem subratllar la importància que té aquest Congrés per l'agrupament de forces comunistes revolucionàries. El Moviment Comunista de Catalunya i la Lliga Comunista Revolucionària després de molts anys de coincidència pràctica en tots els moviments, després d'altres intents d'apropament organitzatiu que no van reeixir, després de constatar que el camí per recórrer és desitjable caminar-lo junts... hem iniciat el procés d'unificació. Mes d'una i més d'un ha exclamat: ja era hora! I aquestes paraules condensen tot un desig de gran part de la militància d'ambdós partits (i també, perquè no dir-ho, d'alguna gent que lluita amb nosaltres sense estar implicada directament en la construcció partidària). Si d'alguna cosa estem convençuts i convençudes és que no ens hem precipitat. Que hi ha molta experiència compartida i molta lluita treballada conjuntament.

No sabem amb exactitud quan ens unificarem efectivament, és a dir, quan farem el congrés d'unificació en el que la Lliga i el MCC desapareixeran per formar el nou partit.

Hi ha qui diu a la tardor, hi ha qui diu a l'hivern. La cosa no va per llarg, però volem fer un procés ben fet.

La Lliga i el MCC s'ho mereixen i el nou partit també.

Crisi de l'independentisme

Cal un marc unitari antirrepressiu

En el darrer número del "demà" publicàvem una entrevista amb la Montserrat Tarragó i una carta del MCC i la LCR al conjunt de presos i preses. Tots dos texts feien referència a la complicada situació actual de l'independentisme organitzat i com afecta això la lluita antirrepressiva. Avui afegim algunes dades més sobre el tema, sense pretensió d'esgotar-lo.



Carles Castellanos, finalment absolt

La crisi de l'independentisme organitzat es remunta a l'escissió del MDT, fa ja alguns anys. Aquest trencament també es va produir en el treball antirrepressiu (aparició de dos CSPC). Pel que fa als presos i preses, sempre hi va haver l'interès, per part de tots dos sectors, d'aconseguir el seu suport, com a forma de guanyar legitimitat. Com explica la Montserrat Tarragó: "...s'ha volgut que els presos es posicionessin amb algun o altre sector de les famílies independentistes -evidentment d'això se n'ha fet com un patrimoni per dir: jo tinc l'hegemonia en aquest sector". Tanmateix, en aquells moments no es produí una fragmentació del col.lectiu de presoners i presoneres tal com l'hem viscuda darrerament, tot i que fou llavors quan se'n van posar les bases.

Veus dissidents

El canvi es produeix més recentment, quan dins de les "famílies" es donen desmarcaments, tant al si de les organitzacions polítiques com per part de gent empresonada. Més enllà d'altres diferències polítiques, la gent que pren distàncies del MDT o de Catalunya Lliure es posiciona per la defensa del conjunt de presos i el rebuig del patrimonialisme. L'aparició d'aquestes veus dissidents s'ha vist contestada amb una escalada de la crispació existent. Aquesta crispació és especialment negativa en un moment en el qual es produeix una forta ofensiva de l'estat, amb nous judicis i l'enduriment de les condicions a les presons. La situació, ara mateix, és que no hi ha cap marc realment unitari de la lluita antirrepressiva (els intents que a finals de l'any passat hi van haver en aquest sentit no van funcionar, com expliquem en la nostra carta als presos i preses). Per la seva banda, la gent amb posicions crítiques ha fet pública la "Crida del col.lectiu de presoners de Terra Lliure", que publiquem juntament amb aquest article.

El problema de fons, al nostre entendre, és precisament la concepció patrimonialista que una bona part de l'independentisme tradicional ha tingut de la solidaritat amb els presos. Obviament, és lícit que tota organització política aspiri a construir-se mitjançant el seu treball en qualsevol terreny d'activitat. Però molt diferent d'això és entendre la lluita antirrepressiva com un vedat de propietat exclusiva, on només hi té cabuda qui tingui un acord polític al cent per cent. Això porta a limitar forçosament l'ampliació de la lluita i a que qualsevol diferència política una mica profunda signifiqui un trencament del marc de treball corresponent. No cal dir que qui pateix això més que ningú són els propis presos i preses, que d'aquesta manera queden encara més indefensos front als cops de l'estat. D'altra banda, l'independentisme combatiu està a punt de perdre qualsevol oportunitat de cohesionar els sectors socials que hem anomenat algun altre cop "independentisme sociològic", en els quals va arrelant cada cop més la referència d'ERC.

Actituds irresponsables

Per aquests motius no ens podem estar de dir que considerem profundament irresponsables algunes de les actituds que hem vist en els darrers mesos. I també que ens sembla molt positiu que hi hagi gent dins de l'independentisme i dins de les presons que vulgui aturar d'alguna manera aquesta dinàmica. Això no vol dir que "optem" per tal o qual col.lectiu o sector, perquè nosaltres considerem que la solidaritat amb la gent represaliada per l'estat ha de ser independent del grau d'acord polític que hi tinguem. Per això hem celebrat l'absolució d'en Carles Castellanos, seguirem lluitant per la llibertat d'en Carles Benítez, en Sebastià Datzira i en Marcel.lí Canet (condemnats respectivament a 6, 12 i 17 anys en el mateix judici), ens mobilitzarem contra el proper judici a la Núria Cadenas, el Guillem Godó i el Jaume Palou (que s'havia de celebrar el 21 de març, però ha estat finalment endarrerit fins al setembre) i treballarem per aconseguir que tots els presos tornin a casa. Creiem que hi ha prou coses -i prou importants- per fer en comú com per deixar de banda interessos mesquins i raons absolutes.

Per això no renunciem a la perspectiva de poder treballar en un marc antirrepressiu veritablement unitari.

Perquè és el mínim que es mereixen els nostres presos i preses.

D. Cooper



Carles Benítez i Marcel.lí Canet

CRIDA DEL COL.LECTIU DE PRESONERS DE TERRA LLIURE

A ningú mínimament objectiu i no centrat en mirar-se el melic, no se li escapa que actualment l'independentisme català està passant per una important crisi, cosa fàcilment contatable per la baixada de la capacitat de mobilització i per l'escassa capacitat política i operativa de les diverses organitzacions. Tot plegat, no és en cap cas atribuïble a raons externes, el problema fonamental són els propis errors, i per tant l'única via de redreçament passa perquè l'independentisme organitzat, a un o altre nivell, sigui capaç de mirar-se al mirall.

Aquesta situació de crisi s'ha manifestat de manera clara en les campanyes dels darrers judicis, els nivells d'incongruència i el defugir d'estudi són perceptibles als ulls de qualsevol observador.

Una dinàmica com l'actual en durà, de manera indefugible, a un procés de despolitització del treball antirrepresiu i solidari, perdent d'aquesta manera un dels referents fonamentals de l'independentisme. Es urgent doncs una positivització del discurs independentista sobretot de cara a la base política i social.

Només així serà possible la necessària reestructuració. Es aquí on caldria tornar a parlar d'unitat, i no com a una metafísica, o com a unanimitat, sinó com un estat d'ànim a aplicar dia a dia. Només així es pot produir la descrispació necessària i entrar en vies de clarificació a través del debat polític (cal entendre que això suposa una tensió important, vista la situació actual, no es tracta tant d'evitar problemes com de situar-los dintre d'un marc que facil.liti la discusió i la resolució). Només així es pot establir un mínim compromís de cara a una real acumulació de forces, ni que sigui cojuntural o en àmbits molt restringits. Això seria important ja que suposaria l'existència de "zones de contacte" basades en el treball diari.

Un dels àmbits on això és possible én en l'antirrepresiu, per tres factors fonamentals:

-En aquest àmbit sempre es recorre a un valor, "la solidaritat", que hauria de considerar-se fora de discusió i per damunt d'altres, això pot afavorir cert consens.

-S'hi dóna una gran confluència d'interessos.

-Facil.lita un bon treball de base, i més en la cojontura actual, de cara als propers judicis; serien un bon incentiu de cara a invertir l'actual tendència.

Seria necessari, això sí, un programa de mínims, que podria articular-se al voltant dels següents punts:

-Compromís de potenciar el col.lectiu de presos, ara per ara bastant malmès.

-La no acceptació de la reinserció, ni de sortides personals (concepte que convindria aclarir i delimitar).

-El reconeixement de la legitimitat de totes les formes de lluita.

-La reivindicació de l'Amnistia.

-La reivindicació del dret a l'Autodeterminació i la Independència.

Una proposta d'aquestes característiques, realista i responsable, pot tenir una bona acollida en les cirscumptàncies actuals, i pot oferir un estímul important de cara a recuperar un estil de treball que no s'hagués hagut de trencar.

Carles Sastre.
Montserrat Tarragó.
Xavier Barberà.
Jordi Cort.
Guillem Godó.
Jaume Palou.
Macià Manera.
Lluís Millà.
Albert Estivill.
Benjamí Nadal.
Frederic Bentanachs.

Reproduït del "CLAM" nº 2 (Gener/Febrer 1991), dels CSPC de Ponent.





A propòsit d'una enquesta

Catalunya independent



Amb aquest mateix títol, però afegint-hi un interrogant, va aparèixer un llibre a les darreries del 1990 en el que Montserrat Treserra i Antoni Estradé analitzaven una enquesta sobre la identitat nacional i la voluntat d'independència a Catalunya. Es tracta d'un tema força interessant i mancat de reflexions continuades i, encara més d'idees per l'acció. Per això hem volgut contribuir-hi modestament amb aquest article.

Per molta gent i, encara per alguna de la gent més nostra, la qüestió de la independència resulta, en el cas de Catalunya, no gaire més que una digressió teòrica. S'en pot parlar de tant en tant, especialment en les grans "diades", ja sigui l'onze se setembre o el Sant Jordi, però la resta de l'any resta somort o absent. De fet, hi ha qui pensa que amb una simple referència general al dret d'autodeterminació del poble de Catalunya i amb la crítica puntual de les limitacions estatutàries i constitucionals ja cobreix la papereta. De fet, encara que no deixi de ser una caricatura, aquesta ha estat durant molts anys l'essencial de la nostra pròpia posició. Però no és útil ni es correspon a la pròpia realitat del país on vivim. De fet, malgrat les paraules, força vegades buides, i les voluntats, no sempre bones, resulta força difícil reconstruir la nostra nació des de la pertinença a l'actual marc estatal, sense trencar l'Estat espanyol.

Qui vol la independència?

Segons aquesta enquesta que comentem, força gent, tanta com un 44,5% de la població manifesta que votaria sí en un eventual referèndum sobre la independència, enfront d'un 26,4% que hi votaria no, un 16,4% que no opina, un 9,6% que s'abstindria i un 3,1% que votaria en blanc.

Si a aquestes xifres se li afegeix el fet que cap dels partits amb representació parlamentària defensa avui l'opció de la independència, sinó que ben al contrari, tant convergents com socialistes parlen de la "governabilitat d'Espanya", tindran encara un valor més significatiu. En el fons del fons i malgrat tots els discursos oficials, és molta la gent que creu millor separar-se de l'actual "Estat de les Autonomies" que aprofundir-lo, com defensa CDC, o "federalitzar-lo" com, de formes diferents, propugnen tant el PSC com IC. En aquesta enquesta, s'han separat les respostes de la població autòctona de la d'origen immigrat. En el primer cas, els percentatges serien d'un 60,5% pel sí, el 14,9% pel no, el 15,6% d'indecisos i el 6,5% d'abstencionistes. En el segon, d'un 33,0% pel sí, 34,6% pel no, 17,0 per l'indecisió i l'11,8% per l'abstenció. (en els dos casos, la resta, un 2,5% i un 3,6% respectivament serien vots en blanc.)

Si aquests tants per cent s'apliquen a les professions respectives, la cosa sembla interessant. Pel que fa a la població autòctona, els percentatges més elevats de sí es donen entre estudiants (75%), obrers (66,4%) i autònoms o empleats (70%), mentre que els més baixos es troben entre els tècnics superiors (36,8%) i les professions liberals (40%). Pel que fa a la població immigrada, la cosa és similar: estudiants, 40,2% de sí, obrers el 35,2%, etc.

Així, doncs, malgrat totes les reserves que cal fer de les enquestes, les xifres semblen clares, si més no per indicar una certa idea, un cert estat d'opinió entre la gent. Un estat d'opinió evidentment modificable en diversos sentits i que, per si mateix, no indica la disposició, o la manca d'ella, per lluitar i per enfrontar-se a les conseqüències d'aquesta aspiració més o menys difosa a la independència nacional. Però per a nosaltres, que no ens dediquem només a fer enquestes, que no ens conformem amb la millora del nostre coneixement de la realitat social, sinó que volem modificar-la, els problemes s'ens plantegen a partir d'aquí: com transformar les aspiracions profundes en voluntat de lluita?; com obrir possibilitats d'expressió real a la voluntat de la gent?. Disortadament, les respostes no les tenim. En el millor dels casos es tractarà només d'aproximacions, de temptatives diverses d'acostament. Però, en qualsevol cas intentar-ho i tornar-ho a intentar una i altra vegada és una de les nostres responsabilitats, sobre tot en una qüestió tant complexa com la de la voluntat nacional d'un poble.

Lluitar per la independència

Així doncs, avui no sembla que sigui una de les millors èpoques per assolir la independència. L'Estat, amb la col.laboració impagable de partits com els que ens governen des de Madrid o des de Barcelona apareix com un tot omnipotent, al que únicament pot arrabassar-se alguna espumeta de descentralització. Però anar més enllà, aconseguir la plena sobirania nacional o ni tant sols la plena oficialitat del català, apareixen com utopies d'unes poques persones somniatruites. I trencar això, desvetllar la possibilitat i la utilitat de la lluita contra el gran monstre que ens domina resulta una de les condicions del propi alliberament nacional.

De les tres grans presons de pobles existents a Europa, l'Estat espanyol apareix avui com la més estable. No som a Iugoslàvia ni a la URSS, sotregades per la voluntat d'independència de molts dels seus pobles, però tot sembla indicar que, d'alguna manera, la processó va per dins; que l'estabilitat dels règims autonòmics és, malgrat tot, més aparent que real.

Un dels problemes a afrontar és, doncs, el de la transformació dels sentiments nacionals en voluntat de canvi, el de permetre marcs d'expressió política als propis convenciments, el de desvetllar la possibilitat d'una alternativa real a aquest règim i a aquest Estat. En aquest terreny, com en tants d'altres, sabem ben poc sobre quines coses cal fer, però, en negatiu, hem anat aprenent que ni les grans proclames, ni la pròpia gesticulació en el buit, ni el passet a passet, porten a gaires llocs. També aquí cal inventar, cal descobrir, cal experimentar.

Segurament una de les coses útils pot ser l'explicació incansable de les nostres opinions, el debat i la defensa intransigent dels drets més bàsics. Una altra, per aconseguir retallar la separació existent entre els autòctons i els immigrats de l'enquesta, podria ser el fer viure la realitat de la llengua en el conjunt de la vida social, especialment en el interior de les empreses. Quan aconseguim que una de les reivindicacions en els convenis col.lectius sigui el de la catalanització del treball, que nòmines, plànols i indicacions de tota mena, estiguin en català, una mica haurem avançat. Però, evidentment, fan falta moltes més coses, moltes més iniciatives, moltes més idees per tirar endavant.

Desvetllar la imaginació en totes aquestes qüestions, fer viure al menys la nostra pròpia voluntat i les nostres pròpies conviccions sobre l'alliberament nacional en l'acció de cada dia, és una de les condicions imprescindibles per materialitzar l'oposició al sistema, el rebuig a l'actual estat de les coses, l'interès de modificar radicalment una societat que no és ni de bon troç la nostra ni aquella per la que lluitar.

Caldrà doncs tenir els ulls ben oberts i les mans a punt per treballar-hi, més enllà de les dues o tres diades anyals.

Joan Font



El 10 de març a L'Hospitalet

6è Congrés extraordinari de la LCR

Poca gent sabia fa vint anys que un grup de gent, reunida a L'Hospitalet, decidia d'iniciar la construcció de la Lliga. Alguna més s'ha assabentat que fa poc dies a la mateixa Ciutat un Congrés de la LCR decidia d'iniciar un procés d'unificació amb el MCC.



Es tracte d'un projecte força engrescador. Dues organitzacions, dos corrents polítics diferenciats decideixen d'iniciar un procés de confluència en un nou partit, després d'un llarg període d'àmplia coincidència pràctica, després de molt temps de confrontacions, debats i reflexions en comú. Però no és un projecte fàcil. Volem construir un nou partit que no es limiti a ser la simple suma del que som avui el MCC i la LCR, un partit que assumeixi les experiències i les tradicions que hem anat acumulant i que obri un marc plural per la reflexió, assegurant l'acció comuna.

El 6é Congrés de la LCR va votar, per unanimitat, el document, elaborat conjuntament per les direccions dels dos partits, que obre aquest procés que ha de culminar, en els propers mesos, en un Congrés d'unificació que assenti les bases del nou partit. Com s'explica en les entrevistes que publiquem, ha estat un debat viu i obert. En el nostre cas, aquesta decisió implicarà una modificació de la nostra vinculació amb la IV Internacional.

En aquest projecte comú es defineix que el nou partit mantindrà un nivell de relació i de col.laboració amb la IVª, sense formar-hi part i sense identificar-se públicament amb ella. Això significa pel col.lectiu que avui forma la LCR un canvi important. Resulta doncs normal que aquesta hagi estat una de les qüestions més discutides en el Congrés i en els debats que l'han precedit. Sobre aquest mateix tema, va formar-se una tendència que, sense qüestionar la unificació, defensava una altra manera d'encarar la relació amb la Internacional. En la votació del document corresponent, aquesta posició va obtenir el suport del 28% dels vots. Ella mateixa explica les seves postures en l'entrevista que publiquem en aquestes mateixes pàgines.

Les decisions d'aquest Congrés són, doncs, importants tot i que els documents sotmesos a vot no tenien en conjunt més de nou pàgines.

Ara resta tota la feina per encarar el Congrés d'unificació, que encara no té data fixada, però que prepararem amb força il.lusió i entusiasme.

L'opinió d'en Jordi Mollón

Ja era hora!

Una de les persones que formaven la delegació del MCC en el nostre 6è Congrés extraordinari, ha estat en Jordi Mollón. Hem recollit apresadament les seves opinions sobre tot el procés d'unificació i sobre el mateix Congrés.

La primera cosa seria conèixer com veieu vosaltres el procés d'unificació entre els dos partits que s'obre a partir d'ara.

Bé, tal com ara, tant la Lliga com el MCC estan discutint aquesta qüestió, és evident que hi haurà un pronunciament més formal en les properes setmanes i de manera més clara en el que desitgem que sigui el Congrés d'unificació de la Lliga i el MCC que ja veurem quan es pot produir, però jo espero que, si més no, sigui cap a la tardor. Però tant la meva opinió com el que em sembla captar per les discussions i per l'estat d'ànim pel que fa referència al MCC jo diria que hi ha una situació d'entusiasme, que d'alguna manera tinc la sensació de que la gent considera que ja era hora; que la gent considera que la unitat en les qüestions concretes que s'ha anat forjant en aquests últims anys feia difícil d'entendre per què érem dues organitzacions separades. I, en realitat, si t'ho penses seriosament, creus que no hi havien gaires raons, sobre tot si hi ha una voluntat, com la que considero existeix per les dues parts, d'una clara actitud anti-sistema, d'una clara cultura militant, que és una de les coses a refermar, sobre tot en els temps en que vivim.

Ara pels passadissos comentàvem que sembla que ens hagin canviat el món, i que d'alguna manera, cal tornar a situar-nos. Aleshores hi ha hagut en els últims, bastants, anys un seguit de coincidències en la pràctica força evidents, i per part dels dos partits un cert grau de maduresa que tracta de separar el que es posa per endavant i el que no, el què és important de la història de cada un i el que no. I això t'ho plantejo perquè, com has vist, un dels punt de discussió en el nostre Congrés ha estat una mica la defensa més ideològica de la Lliga i quin paper juga això en la unificació.

Crec que has parlat de vàries coses, però bé, anem-hi. Es veritat el que dius, que de vegades et lleves al matí i tens la sensació de que t'han canviat aquest món, i últimament fins i tot jo diria que això ens està succeint massa sovint, gairebé cada matí. D'altra banda, jo personalment tinc els meus dubtes de si és veritat que ha canviat gaire aquest món o si el vell món el coneixíem bé. Vull dir que no és només que el món hagi canviat sinó que cal saber si teníem un coneixement de la realitat suficientment acurat. El que plantejaves tu de si al marge de que el món hagi canviat considero que hi intervé també la maduresa de les dues organitzacions, home! a mi això em sembla clau. Es veritat que, de vegades, necessites elements, per dir-ho d'alguna manera, externs, com podria ser el cas de les coses que ens han canviat; dic externs en el sentit de que no hem tingut ni la Lliga ni el MCC un paper fonamental en molts dels canvis que s'han operat, sinó tot el contrari. Però sí que és clar que sense una certa maduresa de les dues organitzacions seria bastant impensable un procés com aquest, sobre tot venint de tradicions ideològiques, per un cantó, comunes en quant a que venim del marxisme, però amb unes cultures respectives, dins del que és aquest món, força tancades. En aquest sentit, els vint anys llargs tant de la Lliga com del MCC jo crec que ajuden al grau de maduresa actual. Abans m'havies preguntat la qüestió de les tradicions ideològiques. Em sembla un tema apassionant. I quan dic això, sóc conscient que és un tema que interessa relativament a poca gent, inclús dins dels sectors que podríem anomenar de "nova cultura de lluita". Però crec que per la gent que hem fet el nostre camí en la lluita contra el sistema de la mà del marxisme, el fer possible la unitat de dos corrents amb unes arrels comunes, però amb unes tradicions ideològiques tant diferenciades, és molt interessant. D'alguna manera és un repte que significaria, i així ho desitjo, si ens hi surt bé, que ens en hi sortirà, que ja s'han superat només per aquest fet moltes de les velles històries del que ha estat inclús el moviment comunista internacional, sense entrar per això en cap mena de balanç.

Insisteixo que aquest és un tema que no preocupa a massa gent, però, per dir-ho d'alguna manera, per als "vells rockers" és una d'aquelles coses interessants.

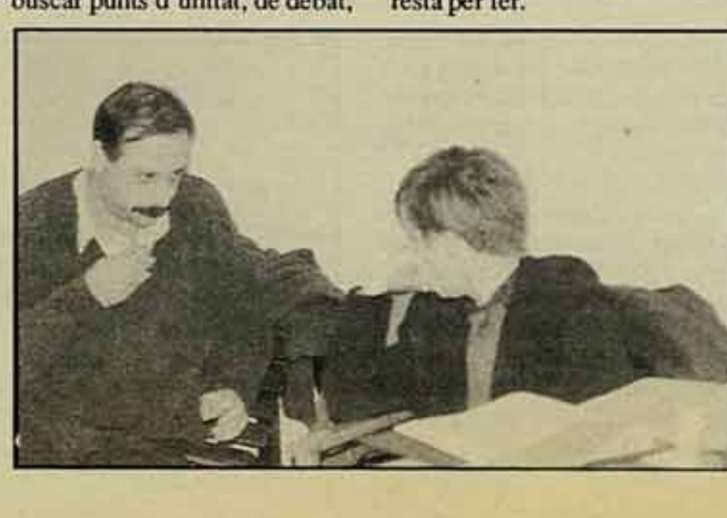
Segurament podríem xerrar molt més d'aquestes coses, però no sé si, ara mateix, caldria potser aturar-se una mica en la teva valoració del què significa aquests procés

Abundant en això, jo crec que la unitat no pot fer-se sobre les tradicions ideològiques i crec a més que aquestes tradicions, al menys pel que fa al MCC, no sabria dir ara mateix quines són les que estan operant d'una manera viva, però en qualsevol cas, aquestes tradicions són avui i en aquest procés que endeguem, múltiples, i han de continuar sent múltiples en el nou partit, i segurament també, de diferent tipus. La unitat, tal com s'està plantejant ha de fonamentar-se en el que és un acord de pràctica política d'esquerres i amb una mena de formes de treball que ja són en gran part comunes. Inclús el propi debat al que avui hem assistit, en el MCC no s'hagués tingut en els mateixos termes, perquè en el nostre cas no s'hagués polaritzat pel tema de la Quarta, però així i tot, moltes de les formes de respondre als problemes, de les preocupacions, etc., eren absolutament similars a les que nosaltres mateixos tenim avui.

Hi hauria una última qüestió. Quines creus que poden ser les repercusions d'aquest procés d'unitat pel conjunt de la gent d'esquerra avui a Catalunya?

Jo crec que en aquest moment som dues organitzacions que tenim un pes militant important, des del punt de vista del que avui existeix de militància política a Catalunya, Això no vol dir que siguem molt grans. Som dues organitzacions petites, ens agradaria ser més grans, però així i tot m'atreviria a dir que avui al menys configurem una part important d'aquesta cultura militant del que parlàvem. També és veritat que afortunadament no s'esgota aquesta cultura en les dues organitzacions i per tant en el nou partit, i, crec que hem de seguir fent tots els esforços que facin falta, com hem fet fins ara per separat, per intentar buscar punts d'unitat, de debat, de contacte amb tot el que són els homes i les dones de Catalunya que no creuen que aquest sigui el millor dels móns possibles, que hi ha moltes coses que no els agrada i que creuen que paga la pena de lluitar contra elles. Tota aquesta feina caldrà ampliar-la quan ens configurem com una sola organització.

Tampoc crec que tot plegat tingui grans repercusions pràctiques immediates, però d'alguna manera sí que aquest procés d'unitat hi ajuda. Moltes vegades, des de fora, en la mesura que es veien poques diferències entre les dues organitzacions, hi havia gent que ens veia amb simpatia, però que no acabava d'entendre el perquè no érem capaços d'apropar-nos entre nosaltres. Ara podrem avançar en aquesta direcció. Ara mateix, la pròpia Guerra del Golf ha posat de manifest l'existència de gent que no està d'acord amb aquest "nou ordre mundial" que, com jo dic, volen fer-lo com un Cortijo on no hi hagi més que un "senyorito", de la necessitat de cercar punts de contacte entre gent molt diversa, de procedència molt diversa, però amb la que es poden trobar centres de confluència. Abans he sentit una intervenció d'un company de la Lliga que deia que no podia haver una auto-complaença amb el que serà el nou partit i ho comparteixo d'una manera total. Ha de ser una cosa a tenir cura i mimar, això sí, però amb plena consciència del que resta per fer.



Entrevista amb la Fina Rubio

S'obre el camí

Hem parlat amb una persona de l'executiu de la LCR per comentar els resultats del 6è Congrés extraordinari del nostre partit. La Fina ens fa la seva valoració del què ha estat aquest procés fins avui i del mateix Congrés.

Ens podries explicar quin ha estat el camí recorregut en les relacions entre el MCC i la LCR fins arribar a aquest Congrés.

El procés comença per tercera vegada, però l'últim comença en el passat mes de juny, després d'un període en el que el MCC i la Lliga havíem tingut un cert temps de relacions fredes i alguna dificultat menor. El juny en tornem a parlar, tornem a intentar entre les dues organitzacions de reemprendre unes relacions que permetessin de superar aquest cert refredament. En tot això va influir el que la unitat a Euskadi estava ja molt avançada i aquest fet ens va portar a pensar que si era possible allà, també aquí podríem trobar un camí per anar acostant posicions i per anar apropant el treball dels dos partits. Des de llavors fins ara ha estat un procés bastant bo i força productiu. Vam intentar trobar un altre sistema que no fos l'anterior, de començar discutint les diferències polítiques, sinó d'intentar treballar en comú totes les coses que fossin possibles, i això ens ha donat un resultat molt apreciable. El balanç que podem fer des d'aquell moment fins ara, fins el Congrés, resulta agradable: ens ha permès d'anar-nos coneixent millor, desfer alguns malentesos típics de la manca de debat i de comprensió entre els dos partits i, sobre tot, ens ha permès d'avançar cap a la unificació fins arribar a aquest Congrés en el que hem decidit que podríem obrir amb garanties aquest procés.

En aquest Congrés s'ha constituït una tendència, com ha funcionat aquest debat?

Del debat previ al Congrés, al menys nosaltres, fem una valoració molt bona. Ha estat un debat tranquil, un debat gens crispat, potser en algun moment ha pujat el to, però no gaire i ha estat interessant. Hem fet debats sobre un tema que al conjunt del partit li preocupava molt, perquè per nosaltres és un tema important, és un canvi molt significatiu deixar de ser una secció de la Quarta Internacional, quan aquesta ha estat la tradició de vint anys de vida d'aquest partit. Era una decisió important i per això era lògic que féssim un debat molt centrat en aquest aspecte. El debat ha estat bo, ens ha permès de matitzar les idees que existeixen sobre la Internacional, a repensar alguns dels vells esquemes i a valorar bé el futur. Jo faig un bon balanç.

I el partit en el seu conjunt com està vivint tot aquest procés d'unitat?

Crec que ho viu molt bé i que això es va reflectir en el vot unànime en el Congrés a favor del document del procés de fusió. Això és una cosa a ressaltar, el que hi hagués un vot absolutament unànime, que reflexa el sentiment del partit que vol fer aquesta unificació, que en té ganes i que ho veu com una cosa molt positiva i que pensa que el futur partit serà un partit en el qual podrem discutir, podrem avençar, superar les diferències i treballar en comú; que serà un pas important la unificació dels dos partits.

Aleshores creus que aquest procés es limita a la simple suma de les dues organitzacions o es tracte d'alguna cosa més ambiciosa?

Sí, el que volem fer és una cosa diferent. Es un repte que tenim els dos, perquè és una cosa diferent del que ha estat la vella Lliga i el vell MCC. Es un partit nou, més plural, democràtic, que crec que agafa el millor de les tradicions dels dos partits i la idea que tenim és la d'intentar anar més lluny. Hi ha moltes incògnites perquè cap dels dos tenim experiència d'aquest tipus, però existeix un grau d'il.lusió i de convenciment molt grans de que sortirà bé. Un partit que ha de reunir, que ha de compatibilitzar dues experiències històriques molt diferents, dues idees, dues teories diferents, que posarà en comú un munt de coses que ja tenim i que les hem pogut veure en la pràctica de vint anys d'estar situats en el mateix costat de la barricada, de treballar plegats, d'estar al mateix lloc en els moviments, de donar les mateixes respostes; però a la vegada mantindrà un cert grau d'idees diferents perquè és diferent la trajectòria i la història de cada un. Fer compatible això, fer un partit democràtic, plural, on puguin viure i trobar-se a gust aquestes dues trajectòries històriques i, a la vegada, fer un partit útil per treballar en els moviments, per un canvi social, és un repte evident. Però l'experiència i la solidesa dels dos partits jo crec que ens dóna prou garanties per tal que surti bé.

Tornant una mica enrera, ja fa molts anys que no hi havien tendències en el partit. Com ha estat aquesta experiència en aquest Congrés?

Jo crec que pot fer-se una bona valoració. Des del 6è Congrés estatal, allà per l'any 81 ó 82, no havíem tingut tendències, teníem al cap algunes experiències d'aspectes negatius, d'un mal funcionament i, a la vegada també, la importància de poder fer un bon debat i una bona experiència del què significa una tendència. Tot plegat ha estat un bon balanç de com poden funcionar les tendències, tot i que hem hagut de recordar algunes qüestions de funcionament, però en general ha estat bé.

Hem pogut veure que hi ha gent que sobre un punt determinat pensa que paga la pena de constituir-se en tendència per defensar les seves posicions. Això ha estat possible i un cop s'acaba el Congrés això es desfà i es continua treballant conjuntament com a partit.

Ara, després del Congrés, com continua el procés?

Doncs queda una de les parts més importants. En aquest Congrés l'únic que hem fet ha estat dir que volíem obrir el procés d'unificació. I resten dues coses importants. Una, escriure els documents que hauran de ser la base del futur partit: posar en comú el que tenim en comú; i dos, començar a fer una experiència pràctica més profunda, fer aquests debats i aquests documents en conjunt fins allà on sigui possible i avançar en el treball conjunt en el moviment. Segurament aquest últim aspecte el tenim més per la mà per que és on hem avençat més. Però sobre tot, el discutir en comú, posar en comú, és la tasca més important.

Creus que aquest procés tindrà repercusions més enllà del MCC i la LCR?

Ens agradaria. Som conscients però que la unificació dels dos partits no significa un canvi qualitatiu en el panorama polític. Som modestos. Pensem que per nosaltres és un salt, molt important com a experiència històrica d'una certa importància el que dos partits de tradició diferent ens unifiquem, però en l'actual mapa polític no significa grans canvis.

Ara, ens agradaria que igual que nosaltres estem il.lusionats amb el nou partit i les possibilitats que tindrà, que fos possible també il.lusionar i explicar al conjunt de gent que està propera, que ens coneix, per tal de propiciar un major acostament i, a la vegada, noves possibilitats de reagrupament de les forces revolucionàries, radicals i antisistema..

Parla l'Oriol

L'opinió de la tendència

La primera cosa, potser, seria que ens expliquis com has vist el Congrés

El Congrés de Catalunya s'emmarca dins d'un procés estatal, però penso que aquí a Catalunya s'ha viscut d'una forma més intensa que a la resta de l'estat. Aquí el debat ha començat ben aviat i hem tingut l'oportunitat de discutir a tots els nivells, a les cèl.lules, als òrgans, al plenaris, a més dels debats orals amb els butlletins.

En aquest sentit aquí a Catalunya la cosa ha estat bé, no hi ha hagut gaires tensions. Alguna gent semblava, abans de la constitució de la tendència, que tenia una certa recança, una certa prevenció per que feia molt de temps que no hi havia una tendència constituïda dins del partit i això ha comportat algunes diferències sobre procediment, però en general es pot dir que de forma global no hi ha hagut gaires problemes per la tendència i molta gent ha valorat positivament la pròpia creació de la tendència encara que no compartís els seus plantejaments, per que constituïa una nova experiència del que és un debat democràtic i molta gent pensa que això ens podria servir de cara al futur.

Ara, ens podries fer un petit resum de les posicions de la tendència.

Evidentment, si hem constituït una tendència és per que volíem fer servir els drets que això implica per defensar les nostres posicions. Però abans voldria dir una coseta que em sembla important, que aquesta tendència s'ha fet sobre tot per gent de la base del partit, la direcció n'és absent. Justament per això ens ha semblat molt necessari el constituir-nos en tendència per tenir més oportunitats per a discutir amb la gent, per arribar a tot arreu. Sobre les nostres postures bàsiques, també he de fer un aclariment: s'ha de parlar primer de les coses que tenim en comú amb tot el partit. En el Congrés acabem de votar el document que obre el procés d'unificació entre la Lliga i el MCC i aquest document ha rebut un vot unànime a favor. Això vol dir que la gent de la tendència estem a favor de la unificació. Hi ha un ample espai que compartim amb tota la gent del partit, el que distingeix les postures de la tendència es que nosaltres pensem que hi ha un seguit de renúncies per part de la majoria que no acceptem. La primera té a veure amb la Quarta Internacional: nosaltres pensem que una meta que hauríem de tenir dins del nou partit de forma no sectària, seria el treballar per que un dia s'afiliï a la Quarta; no perquè la Quarta sigui una fita en si mateixa, sinó perquè n'és una eina per anar cap a la construcció d'una internacional amb influència de masses. I aquí passem a la segona renúncia, que pensem que dins de la majoria no deixa prou clara aquesta altra meta d'anar cap a la construcció d'una organització internacional, que sembla que queda només en un marc de referència, un marc de debat, de coordinació amb altres partits i forces revolucionàries d'arreu del món.



Ara, d'alguna manera el Congrés ha sancionat aquest debat, aleshores, la tendència no ha obtingut la majoria. Que passarà a partir d'ara?. Com valores el que cal seguir fent per defensar les vostres posicions?.

Una cosa òbvia és que aquí a Catalunya acabem de fer el nostre Congrés, però resta per endavant el Congrés estatal. Probablement després farem una reunió de la tendència amb el propòsit de fer un balanç de tot el procés, des del punt de vista de la tendència com una aportació a aquest partit i al nou sobre tota la qüestió de funcionament de tendències i, probablement proposarem a la tendència la seva auto-dissolució, perquè nosaltres pensem que aquesta tendència tenia un propòsit limitat que era defensar les postures que he dit més amunt i ara, o després del Congrés estatal, tocaria de dissoldre la tendència, però no perdríem de vista tot el que hem defensat i intervindríem en els debats de cara al Congrés d'unificació i dins del nou partit de cara a defensar les postures que hem mantingut.

Es de suposar que valorareu positivament el Congrés ja que hi ha hagut un cert creixement del suport a la tendència en el mateix moment del Congrés. No és cert?

Hi ha hagut un petit creixement, penso que això és producte del debat, hi havia gent que no s'havia posicionat i en aquest sentit és positiu, però l'objectiu de la tendència no era reclutar a les seves posicions, sinó guanyar una posició política. Fer una tendència no és com fer un partit. El que pretens és convèncer a la gent i guanyar una votació,i no tant anar reclutant, ser avui deu i demà vint.

Bé, doncs, et queden més coses per a dir?

En tot cas, recalcar que la tendència som una part del partit i no volem ser una part apart, una part separada de la resta. Ara, quan és prou probable que la tendència decideixi la seva pròpia dissolució, passarem a integrar-nos en el partit com abans, com s'ha palesat fins i tot ara, quan hem intervingut sobre els temes que no formaven part de la nostra plataforma, ho hem fet de manera totalment lliure. Mai no hem tingut disciplina de vot ni de postures ni de res. Ara, no oblidarem, penso, les nostres posicions.

Parlant amb Gilles Perrault

"Els pilots dels B-52 han substituït els funcionaris del FMI"

El passat 11 de març, Gilles Perrault va estar a Barcelona per participar en l'acte que sota el lema "Per a què ha servit la guerra?" va organitzar la Campanya Contra la Guerra al Palau de Congressos, amb l'assistència de més de 1.500 persones. Reproduïm aquí la seva intervenció, i també les respostes a un seguit de qüestions que li vam plantejar.



Gilles Perrault

Com ha viscut la guerra l'opinió pública a l'estat francès?

Hi ha hagut una modificació sense precedents de les relacions entre els mitjans de comunicació i la població, els intel.lectuals i les personalitats. Hem assistit a un control total de l'estat major sobre els mitjans de comunicació, especialment la TV. Els periodistes no podien fer el seu treball: el que es difonia eren els comunicats de l'estat major i eren els propis generals els que apareixien contínuament a la pantalla per dir què calia pensar sobre aquesta guerra. Després ens hem adonat de que ens han mentit sense parar. Però és evident que això ha tingut conseqüències, i cal treure'n les lliçons. Les enquestes indicaven que tot just abans del començament de la guerra hi havia una majoria de francesos contra ella. Després d'aquesta extraordinària campanya als mitjans de comunicació, hi ha hagut una majoria d'un 70 a un 75% a favor de la guerra. Cal treure'n lliçons pel futur, perquè hi hauran altres guerres d'aquest tipus, ja que aquesta guerra és sens dubte la primera d'una llarga sèrie, i caldrà organitzar una resistència contra aquest control dels mitjans, contra aquesta propaganda, que veritablement recorda George Orwell i 1984.

Hi ha hagut intel.lectuals d'esquerra que han tractat de justificar la participació a la guerra...

Certament. Hi havia una tradició, entre la intel.lectualitat d'esquerra francesa, contra les guerres imperialistes i colonials. És evident que en aquest cas la situació era més complicada, perquè no era possible donar suport a Saddam Hussein, que no representa cap moviment d'alliberament nacional, i no era possible aprovar l'annexió de Kuwait.

Per això la presa de posició contra la guerra no podia significar res de tot això. Un cert nombre d'intel.lectuals d'esquerra, no molts, però sí de prestigi, gent totalment honorable, que s'havien posicionat amb molta valentia contra la guerra d'Algèria, per exemple, han considerat que calia fer la guerra contra Saddam Hussein. Nosaltres, sense estar a favor de Saddam Hussein ni de l'annexió de Kuwait, dèiem que el problema podia i havia de resoldre's d'una altra forma, no pas per la guerra. I de fet es va demostrar que això era possible, ja que el dia abans de l'ofensiva terrestre, el principi d'evacuació de Kuwait va ser acceptat per Saddam Hussein. Però malgrat això, van voler fer l'ofensiva i la van fer. Així doncs, els esdeveniments ens van donar raó, malauradament. És cert que aquesta situació es va viure amb dificultats per certs intel.lectuals d'esquerra.

Però encara era més difícil estar contra aquesta guerra que no pas contra la guerra d'Algèria, degut a tota la mobilització dels mitjans de comunicació de la que abans parlava. Durant la guerra d'Algèria mai vam veure generals anar a les ràdios i la TV com els hem vist durant la guerra d'Iraq. Això no s'hauria tolerat mai. Aquesta és una nova dimensió que cal prendre en compte per lluitar-hi en contra. I la crida que jo vaig llançar va provocar tant d'escàndol degut precisament a aquest ambient de consens que van aconseguir crear a França. Si no, hauria aparegut com a totalment normal cridar a la deserció d'una guerra imperialista. Són coses banals que van aparèixer com a sacrilegis perquè hi havia aquesta Santa Aliança creada, insisteixo, a través dels mitjans de comunicació.

Quina opinió et mereix la dimissió del ministre de defensa, Jean-Pierre Chévènement?.

Tots la vam viure com una decisió molt positiva, valenta, una mica tardana, però mai és massa tard per actuar bé. És un acte positiu i jo diria que "fundacional", perquè molts militants socialistes que viuen molt malament la traïció històrica del seu partit en relació amb aquesta guerra, es reagruparan al voltant de Jean-Pierre Chévènement per fer altres coses. Per tant, és un gest extremadament positiu. Ha salvat l'honor, per dir-ho d'alguna forma.

És evident que la intervenció a la zona continua i continuarà molt de temps. Quins nous països estan amenaçats?

El torn de Síria arribarà, amb tota seguretat. Hi va haver Iran. Ens han equiparat amb el Pacte de Munich, però el veritable Munich va ser quan Occident va llençar l'Iraq contra l'Iran. Allà fou on es va cedir i es va fer de Saddam Hussein allò que ha arribat a ser. En qualsevol cas, el proper torn serà el de Síria, que ha esdevingut la potència militar dominant a la regió, i podem pensar que la propera croada pel dret internacional anirà adreçada contra ella. Però això no serà immediatament.

Què penses sobre la posició del Front Nacional de Le Pen en aquesta guerra?

Cal saber que el Front Nacional estava contra la guerra, però amb aquesta explicació: no hem d'anar a fer la guerra contra els àrabs a milers de kilòmetres de casa nostra quan no som capaços de fer-los la guerra aquí. Era, doncs, una posició política que no tenia res a veure amb les nostres, no cal dir-ho. Era una actitud racista, consistent a dir: els problemes dels àrabs, que se'ls arreglin entre ells, la nostra tasca és llençar al mar els àrabs que estan a casa nostra. Es podien veure pintades que deien: "no allibereu Kuwait, sinó Vaulx-en-Velin" o altres ciutats on hi ha hagut problemes d'origen racista. Aquesta actitud no té res de política en el sentit profund del terme. D'altra banda, és evident que per Jean-Marie Le Pen el caràcter dictatorial de Saddam Hussein no té res de rebutjable, i que no tindria cap inconvenient en anar-li a donar la mà.

Què penses de les iniciatives polítiques que actualment es troben en curs i pretenen resoldre el conflicte àrab-israelià?

Diuen que ha arribat el moment d'arreglar les coses. Ja ho veurem, però sóc més aviat escèptic. Tot el que ha passat i passa a Israel els darrers mesos demostra clarament que el govern Shamir no vol canviar la seva posició. Em temo que tot el que estem veient ara no és més que gesticulació diplomàtica: alguna cosa calia fer després d'aquesta guerra, feta, segons deien, en nom del dret internacional. El senyor Baker fa la seva gira - no és la primera, ni segurament l'última-, i jo crec que el senyor Shamir continuarà la seva llarga recerca d'un interlocutor vàlid. Vàlid per ell seria probablement un palestí sionista, cosa que li costarà bastant de trobar. No crec, per desgràcia, que estiguem a les portes d'una solució. Hi han totes les condicions per tal que Israel es mostri encara més intransigent.

L'Irak està totalment derrotat, i cal pagar-li un preu a Israel per la seva "contenció" durant la guerra. I a més no veig com se li demanarà a Síria, que formava part de la coalició del dret internacional, que restitueixi el Líban, que ha ocupat i absorbit. El Líban i Palestina no tenen petroli, i per tant no se'ls aplicarà el dret internacional.

En un estat com el francès, amb un milió o un milió i mig de magrebins, quines poden ser les conseqüències de la guerra en el terreny del racisme?

D'entrada, s'han multiplicat els incidents racistes. Si la guerra hagués continuat, la situació hauria esdevingut insuportable per aquesta comunitat immigrada. Aquest era un dels riscos i és un dels efectes més perversos



M. Vázquez Montalban a l'acte de la Campanya Contra la Guerra

de la decisió de participar en aquesta guerra, tenint una comunitat immigrada que ja era blanc del racisme, i que durant la guerra es trobava en una situació molt difícil, perquè la totalitat d'aquests immigrants estava, òbviament, al costat dels àrabs. Això, a més, ha afavorit Jean-Marie Le Pen, que, contràriament al que pensa el govern, no sortirà afeblit per la seva posició contrària a la guerra, sinó reforçat. S'ha pitjat l'accelerador del racisme, perquè la majoria dels francesos, a partir de la guerra i gràcies al paper dels mitjans de comunicació, considera tots els àrabs com a enemics potencials. És l'aspecte més dur del balanç que es pot fer a nivell interior, i operarà a llarg termini. Per exemple, hi van haver grans periodistes francesos que van dir a la TV: "és la guerra del món civilitzat contra el món àrab". És evident que pels immigrants algerians, marroquins o tunisians això és un insult. No es pot viure en un país on s'utilitza aquest discurs. Hi han ferides profundes que no s'han curat i que no hem acabat de pagar.

Hi ha hagut una resposta important a tot això?

És clar que n'hi ha hagut! S'han fet reunions, debats... molta gent de bona voluntat ha treballat per reunir immigrats, no immigrats, àrabs, jueus... Però això ha arribat a sectors més aviat limitats. El balanç global és desastrós. La comunitat immigrada se sent encara més rebutjada que abans. Hi ha un rebuig no sols per part dels sectors racistes de la població francesa sinó també del conjunt de la societat francesa. El menyspreu, per exemple, amb que es tracta les desenes -o centenars- de milers de morts iraquians. Això és realment terrible. La gent pensa que les vides àrabs no compten. Dos morts francesos signifiquen un esdeveniment nacional, s'han fet cerimònies en honor seu, que s'han retransmès per la TV. Però els centenars de milers de morts iraquians no compten. Com voleu que els immigrants àrabs -sobretot els joves, perquè els vells tenen una llarga experiència del colonialisme- visquin això? Molt durament.

Així doncs, hi ha un certa soledat de la gent que s'ha oposat a la guerra?

De cap manera. Som molta gent. I sobretot, tenim molta feina pel davant. Comença una gran batalla política, que té per escenari tot el món. Aquesta ha estat la primera guerra del Nord contra el Sud. N'hi haurà d'altres. Anteriorment, hem lluitat per l'abolició del deute del Tercer Món. El que ha passat ara pertany al mateix ordre de coses: simplement, els pilots dels B-52 han reemplaçat els funcionaris del Fons Monetari Internacional. Però és la mateixa batalla, la batalla dels pobles contra un cert nombre de dirigents imperialistes i els interessos capitalistes que aquests representen. Aquesta batalla no és nova, però és evident que s'apropa l'hora de la veritat. No podem sentirnos sols, si estem del costat dels pobles.

Intervenció de Gilles Perrault a l'acte de l'11 de març



Benvolguts amics: hauria volgut portar-vos en català la salutació dels companys francesos que han lluitat amb nosaltres contra aquesta guerra. Però aquest inconvenient lingüístic tindrà almenys l'avantatge de que seré breu. He comprès el sentit de la carta-petició que us acaben de llegir i voldria donar-vos les gràcies a tots per aquest testimoni de solidaritat. El dret és internacional, ens diuen, el repressió és internacional, la solidaritat serà internacional.

Heu escollit per aquest acte un tema suggerent: per a què ha servit la guerra? És molt adient. Ens podem plantejar la pregunta, i jo diria que els que se l'haurien de fer són els qui tenim davant. A l'avió, aquest matí, llegia diaris francesos que estaven a favor de la guerra i que escriuen avui, parlant de Saddam Hussein: que resisteixi! que resisteixi front als integristes xiïtes, front a la rebel.lió kurda, perquè malgrat tot Saddam Hussein és l'ordre. En conseqüència, imagino que els nostres industrials tornaran a armar Saddam Hussein. De tota manera, el president Bush ens ha donat la resposta de per a què ha servit aquesta guerra. Ha dit que ha servit per a enterrar la síndrome de Vietnam. Aquesta psicoanàlisi ha estat pagada mitjançant desenes, centenars de milers de cadàvers iraquians. Però a part d'aquesta satisfacció, a part dels interessos econòmics, a part del petroli, veiem molt bé que aquesta guerra no ha servit per a res. No servirà de res pels kurds, dels quals ningú no parla: no hi ha dret internacional pels kurds. No servirà pels libanesos, ocupats per Síria i Israel, ara que Síria i Israel són dins del camp del dret internacional. No se'ls demanarà que abandonin el Líban. I aquesta guerra tampoc no servirà pels palestins. Tothom està d'acord en que ells són els que han perdut un cop més. I el primer secretari del Partit Socialista Francès, Pierre Mauroy, s'ha deshonrat dient a Tel Aviv que l'OAP ja no era un interlocutor vàlid. Més que mai, els únics interlocutors vàlids per a Israel i els seus aliats són els que busca el senyor Shamir des de fa molt de temps: palestins sionistes. Aquest cop, res no canviarà, almenys immediatament.

El món de George Orwell

Però nosaltres hem de treure lliçons d'aquesta guerra. Aquesta guerra ens ha de servir d'alguna cosa pels combats futurs. Aquesta guerra, i compreneu que parli especialment de França, ha estat l'ocasió i la revelació de la traïció històrica del Partit Socialista Francès. Em direu que, en matèria de guerres, ja hauríem d'estar acostumats. La guerra d'Indo-Xina -dos milions de morts-: hi havia el Partit Socialista Francès. Madagascar -80.000 morts-: hi havia el Partit Socialista Francès. La guerra d'Algèria-: hi havia el Partit Socialista Francès. Però vam creure, jo vaig creure, que havien canviat, que això ja no era possible. I era possible. El balanç de deu anys de socialisme francès és difícil d'acceptar: les desigualtats, més grans que mai. L'extrema dreta racista i feixista estava el 1980 en un 1,5%. Avui està entre un 20 i un 30%. Però, tanmateix, no podíem esperar una nova guerra. I ens han llençat a una guerra un cop més. El gest valent de Jean-Pierre Chévènement no salvarà el conjunt del seu partit. I els socialistes comencen a pagar ja el preu polític d'aquesta traïció. Ens parlen molt dels sondejos, amb un president de la República i un primer ministre al capdamunt d'aquests sondejos. Però totes les eleccions parcials mostren que la caiguda catastròfica del Partit Socialista és el càstig per la seva política.

El que aquesta guerra també ens haurà ensenyat, i que no hauríem d'oblidar, són les noves tècniques utilitzades per enganyar el poble. Hem vist, a França, coses realment extraordinàries. Els generals francesos, derrotats sense interrupció, des de fa cent-cinquanta anys a tots els camps de batalla, han aconseguit almenys una victòria: han conquerit els mitjans de comunicació francesos. Els periodistes no han pogut fer llur feina, i hem assistit, nit rera nit, a la desfilada de generals i coronels, que ens venien a dir el que havíem de pensar. I això ha funcionat. El dia abans de l'inici de la guerra, tots els sondejos mostraven que hi havia una majoria de francesos contra aquesta guerra. Al cap d'uns quants dies d'aquesta ofensiva als mitjans de comunicació, hi havia d'un 70 a un 75% de francesos a favor de la guerra. Veritablement, hem arribat, amb alguns anys de retard, al món de George Orwell. I, naturalment, ens han mentit. Ens han mentit fins a extrems increïbles. Ens han parlat de guerra quirúrgica, de guerra neta, de guerra sense víctimes. I quan hem sortit de la seva sala d'operacions, teníem els peus ficats a dins d'una carnisseria. Ens han mentit, també, sobre les forces en presència, augmentant aquest exèrcit iraquià fins a esdevenir de cop la quarta potència militar del món. Mireu els diaris i les publicacions especialitzades d'abans d'aquesta guerra: ningú no parlava de l'exèrcit iraquià com el quart del món.

Ens han enganyat, i sobretot ho han fet sobre la realitat d'aquesta guerra, sobre les desenes de milers de víctimes iraquianes, potser més de dues-centes mil, segons algunes estimacions. Sobre aquests raids assassins, amb milers de víctimes. I voldrien que acollíssim els pilots que tornen d'aquesta guerra com a herois. Això no pot ser de cap manera.

Noves formes de resistència

Així doncs, hem d'aprendre, perquè aquesta guerra és la primera d'una llarga sèrie. Hem d'aprendre a lluitar contra aquesta nova forma de manipulació dels pobles i l'opinió pública. No hem estat a l'alçada del repte que ens han llançat. Indubtablement, ens hem manifestat. A França, per exemple, hi ha hagut manifestacions multitudinàries que no havíem vist des de feia molt temps. Però contra aquesta nova forma de guerra s'han de fer moltes altres coses que manifestar-se al carrer. S'han d'inventar realment noves formes de resistència. I si aquestes formes de resistències són il.legals, hem de respondre que la guerra és la forma més gran d'il.legalitat. I d'això en sabeu alguna cosa aquí, on porteu aquesta lluita per la insubmissió. Cal també llençar noves formes d'objecció fiscal. Cal rebutjar parcialment o totalment els impostos que han servit per a finançar aquesta guerra. Els nostres amics italians han inventat una cosa original: municipis italians s'han declarat no bel.ligerants, s'han retirat de la guerra, i han interromput tota la correspondència administrativa amb el poder central. Això són exemples que cal seguir. I també cal seguir exemples com el del portuaris de Marsella, que van negar-se a carregar material de guerra. O l'exemple dels ferroviaris que no han volgut cobrir els trens que portaven material de guerra. Aquests són exemples que caldrà seguir i aprofundir de cara a propers conflictes.

La cara descoberta de l'imperialisme

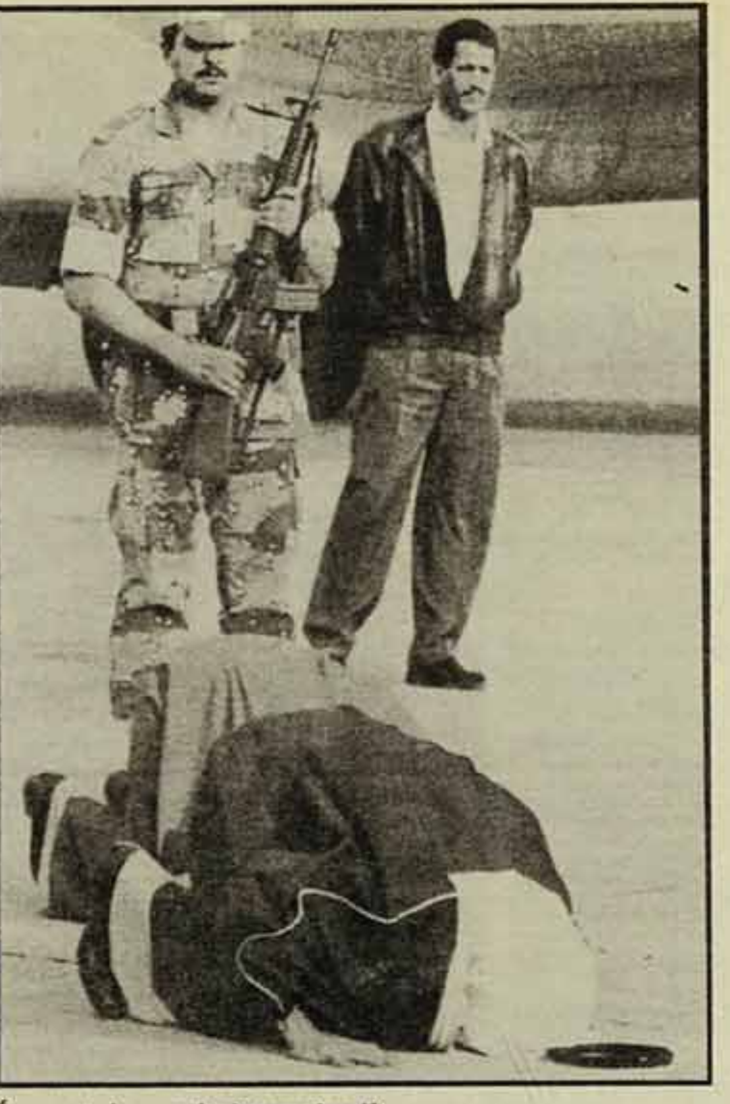
I diré, per acabar, per a què ha servit aquesta guerra. Ha servit per a desemmascarar l'imperialisme. Hi ha centenars de milions de persones en el món -i en el tercer món- que han vist l'imperialisme amb la seva cara descoberta. Aquells de nosaltres que militem des de fa molt temps per l'abolició del deute del tercer món sabem què és l'imperialisme i el seu caràcter despietat: quaranta mil nens que moren de fam cada dia, de malnutrició. Víctimes de l'imperialisme, igual que les víctimes dels B-52. Però s'identifica millor l'adversari quan porta l'uniforme dels pilots dels B-52 que quan porta el vestit civil dels funcionaris del Fons Monetari Internacional. Però és la mateixa lluita, el mateix combat. Aquesta ha estat la primera guerra del Nord contra el Sud. L'expressió és discutible. Som molts, a Europa, els qui ens sentim del Sud, que en tot cas en aquesta guerra estem al costat del Sud.

El primer acte s'acaba. Només és el primer acte. Creuen que han guanyat aquesta guerra. No es guanya cap guerra contra els pobles. Hi haurà un nou ordre mundial, però no serà el del senyor Bush: serà el dels pobles.

La "pax americana"

Després de la guerra.

Fa algunes setmanes que la guerra del Golf ha acabat. És l'hora del repartiment del botí. L'Iraq ha estat derrotat. La coalició multiestatal, amb els EUA al cap, ha guanyat. Moltes incògnites resten encara. Nou Ordre Internacional? ONU? Palestina i Kurdistan? Passem revista a algunes d'aquestes qüestions.



És aquest el nou ordre internacional?

"Sabem perquè les esperances de la humanitat estan dipositades en nosaltres. Som americans; tenim l'extraordinària responsabilitat d'emprendre l'àrdua tasca de la llibertat. I quan ho fem, la llibertat funciona." (G. Bush el 29 de gener de 1991). Un cop derrotat l'Iraq, cal començar a posar en marxa el "nou ordre internacional". Què volen dir aquestes paraules? Les interpretacions són lliures, la realitat una: el nou ordre internacional serà el que volen els EUA. I què volen? És un lloc comú assegurar que, un cop acabada la compensació de forces internacionals entre la URSS i els EUA, l'hegemonia d'aquests darrers es farà notar sense cap mirament. Zbigniew Brzezinski, ex-assessor de Jimmy Carter, comentava fa poc a la premsa: "Cal reconèixer que la guerra freda va finalitzar no perquè de repent sorgís una comunitat d'interessos entre els EUA i la Unió Soviètica, especialment pel que fa al Pròxim Orient o a l'Europa Central, sinó perquè els soviètics van perdre." És una manera ben clara de formular les coses. Però l'ex-assessor de Carter continua: "El president Gorbatxov ha fracassat (es refereix a la proposta de pau soviètica pocs dies abans que comencés l'atac per terra de la coalició contra l'Iraq) perquè la victòria militar nord-americana establirà en aquella regió una preponderància del poder dels EUA sense precedents en la història." Aquí no hi ha mitges tintes: la victòria militar és dels EUA (ni per cortesia amb els aliats, val la pena mencionar-los) i el "poder" dels EUA a la regió serà "sense precedents en la història".

Tenim, doncs, una bona mostra de per on anirà un aspecte d'aquest "nou ordre internacional": els EUA controlant la zona. No només des d'un punt de vista polític i econòmic, també militar. Bzezinski, que actualment és professor de l'influient Centre d'Estudis Estratègics i Internacionals de Washington, no admet cap hipòtesi contrària a la presència militar permanent dels EUA a la zona. "Considero que durant un llarg període de temps, un cert tipus de presència militar nord-americana serà un fet en la vida del Pròxim Orient." Hom podria pensar, i donades les circumstàncies no és gens agosarat el suposar-ho, que un derrocament de Saddam Hussein, per exemple, seria un factor de dissuasió (no militar, és clar) per mantenir la presència dels EUA. No, tampoc. "Si s'instaura un nou règim a Bagdad i es restableix la seguretat, igualment serà necessària una presència militar dels EUA." Aquest home no permet escletxes. Té la virtut, però, de dir les coses ben clares.

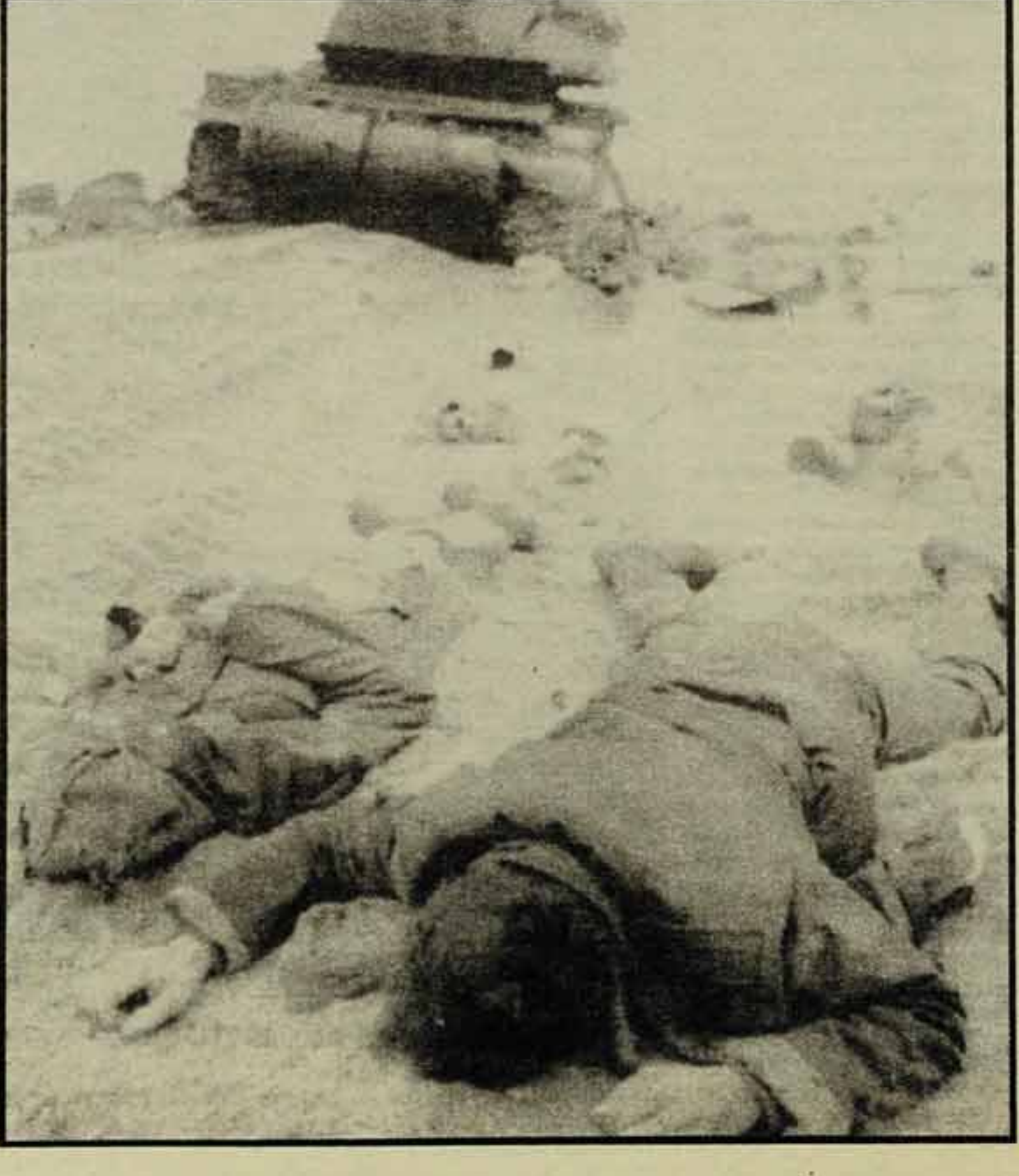
Bush va declarar, durant el "discurs de la victòria" davant del Congrés dels EUA, que "Els nostres interessos nacionals vitals depenen d'un Golf estable i segur". Coneixent la interpretació habitual de l'administració ianqui de les paraules "estabilitat i seguretat", ja podem imaginar per on aniran les coses. Per això afirmava el nostre camarada d'Israel, Michel Warschawski, quan encara no havia finalitzat la guerra: "una derrota de l'Iraq a mans de l'imperialisme, seria també la nostra derrota."

Nou ordre internacional: forma d'expressar ideològicament l'estructuració del món segons els interessos de l'imperialisme dels EUA i de les potències més fortes.

L'ONU

Hi ha grups polítics i persones determinades que s'han lamentat de l'autosegrestament de l'ONU durant les sis setmanes que va durar l'agressió multiestatal a l'Iraq. Acabat el conflicte, aquests mateixos grups i persones afirmen que és l'hora que l'ONU torni a jugar "el paper que li correspon". Està en la base d'aquesta argumentació, es digui o no de forma explícita, la idea segons la qual l'ONU pot jugar un paper de contrapès als fervors hegemonistes dels EUA. Des d'un punt de vista material, no s'intueix de forma immediata a què obeeix aquesta il.lusió. Els fets passats i, sobre tot, els més recents inviten a pensar tot el contrari: l'ONU és una bona eina diplomàtica per a la legalització de les canallades dels EUA.

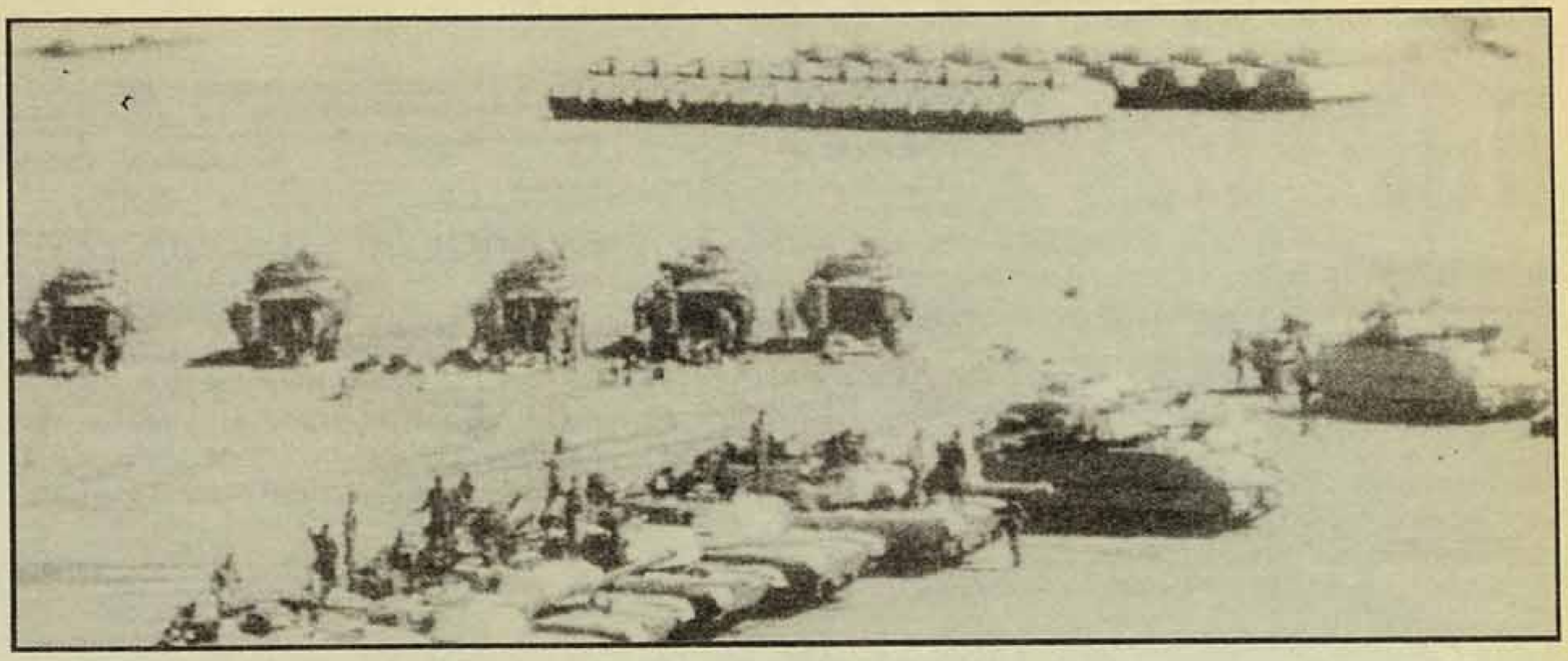
Per a moltes persones, l'ONU té un cert prestigi. Un prestigi motivat per vàries causes: el tractament laudatori que li donen els mitjans de comunicació, el suport crític d'alguns partits d'esquerra (els partits comunistes, en general), el suport acrític d'altres partits formalment d'esquerres (la socialdemocràcia), etc. No és estrany, doncs, que una decisió de l'ONU sigui molt més acceptada per una gran part de la població que en el cas que aquesta mateixa decisió fos adoptada pels EUA a pèl. La conclusió no és difícil. Els EUA utilitzen l'ONU per tal d'aconseguir els mateixos fins, però amb una acceptació social més àmplia. Per dir-ho en breu: l'ONU fa digerir entre gran part de la població les agressions imperialistes més criminals.



Apareix després la retòrica segons la qual és el "món" o la "gran majoria del món" la que accepta tal o qual agressió (que no és presentada, òbviament, com a tal agressió, sinó un restabliment del dret internacional, o de la democràcia...).

Pot argumentar-se que hi ha resolucions de l'ONU de caire progressista. D'acord, però ¿quantes s'han aplicat? El Paco F. Buey ens recordava a l'anterior "demà" algunes resolucions de l'ONU que no s'havien aplicat perquè, simplement, l'imperialisme no volia aplicar-les. Recordem algunes que afecten directament a la zona que ha estat "protagonista" de la darrera guerra: 1956, les tropes d'Israel envaeixen la península del Sinaí (l'ONU intervé, però Israel es queda al Sinaí fins el març del 57). 1967, Israel ocupa el Sinaí, Jerusalem -Jordània- i els turons del Golan -Síria-, l'ONU fa alguna resolució, la 242 de l'any 1967 i la 338 de l'any 1973, però Israel ocupa aquests territoris des de fa 24 anys. 1980, Israel proclama oficialment Jerusalem com a capital de l'Estat hebreu; l'ONU ho condemna, però sense la més petita conseqüència. 1980, l'Iraq ataca a l'Iran, l'ONU no ho condemna. 1982, Israel envaeix el Líban i bombardeja Beirut, les resolucions de l'ONU no tenen cap conseqüència pràctica. 1990, Síria envaeix el Líban i canvia el govern que existia, l'ONU no ho condemna (veto dels EUA).

Per altra banda, és completament significatiu que el Secretari General de l'ONU, Pérez de Cuéllar, no fos avisat per part dels EUA del moment en que començaria l'atac militar a l'Iraq. Segurament un "oblit", però motivat pel poc pes específic que tenia l'ONU: aquesta ja havia acomplert el seu paper de legalització prèvia de les accions militars. Ara ja era cosa dels EUA.



Dins del nou ordre internacional, l'ONU seguirà complint aquest paper de legalització diplomàtica de les pretensions dels EUA.

La participació espanyola

Per fi, el 5 de març, varem saber "oficialment" (realment ja sabíem els trets fonamentals) la quantificació de la participació a la Guerra contra l'Iraq, de l'Estat que oprimeix la nostra nació. Com ja han passat algunes setmanes, recordem-ho de forma resumida. El suport logístic va consistir en l'autorització de 20.000 vols d'anada i tornada, xifra que suposa un trasllat de 205.000 tones de material i de 105.000 persones. De les bases en territori de l'Estat espanyol van sortir 294 operacions dels avions B-52. El 35% del desplegament aeri dels EUA es va fer a través de l'Estat espanyol. Els avions cisterna dels EUA a l'Estat espanyol van passar de 14 a 40. L'exèrcit espanyol va traslladar 800.000 kilos de material (i no es va dir de quin tipus) des de les bases de Saragossa i Torrejón a la de Morón, des d'on sortien els B-52. L'exèrcit de Terra realitzà 140 vols d'helicòpters amb munició de Rota a Morón. L'exèrcit de l'Aire traslladà personal i equipaments des de Torrejón a Turquia, i també material de Gran Bretanya al Golf. L'Estat espanyol va prestar pertorbadors de ràdio als EUA. Es van gastar 835.000 tones de combustible de l'oleoducte Rota-Saragossa pels avions dels EUA. Van passar 237 vaixells dels EUA per diversos ports de l'Estat espanyol. També tenia disponibles 1.000 llits per les tropes dels EUA i 700 més pels Estats membres de la UEO (per cert, això no quadra automàticament amb el dèficit crònic de places hospitalàries que ha de patir habitualment el nostre poble). I no és tot.

No és d'estranyar l'agraïment personal de Bush al ministre d'Afers Estrangers, Fernández Ordóñez, pel "suport espanyol, sòlid com una roca". El govern de la Generalitat de Catalunya s'ha alineat amb el govern espanyol sense cap tipus d'escletxes. Les simpaties de CiU pel sionista Estat d'Israel expliquen part d'aquest suport. El seu caràcter "europeu", n'explica una altra part. El classisme del partit d'en Pujol, n'explica la resta.

Kuwait lliure?

Escrivia fa poc un periodista: "Un cop petonejat el terra i amb les babutxes enfonsades en la fica reconquerida, la família del xeic kuwaití es dóna pressa per a reconstruir els palaus abans que el nou ordre canviï la vella decoració dels seus salons feudals." Efectivament, el petit territori de Kuwait és una finca més o menys privada del xeic Al Sabah i la seva família. La fortuna d'aquests paràsits despòtics ningú la sap amb precisió. Potser perquè les precisions, quan els intervals són tan astronòmics, són fins i tot ridícules. En qualsevol cas és una fortuna insultant, especialment si la comparem amb la misèria de les poblacions de la zona.

Pocs dies abans de l'entrada a Kuwait de les forces multiestatals, el xeic ja va decretar el toc de queda. L'absència de llibertats democràtiques és total, abans del 2 d'agost i ara. Un cop guanyada la guerra, la família Al Sabah n'ha començat una altra contra gran part de la població kuwaití.

Especialment contra els milers de palestins sospitosos d'haver col.laborat amb l'exèrcit iraquià. Es parla de quasi una desena de milers de detinguts palestins. Ho expressava així un addicte milionari (addictes no milionaris en té pocs el xeic de Kuwait): "no els hi ho perdonarem mai". Un taxista kuwaití ho expressava des d'un altra punt de vista: "tot està destruït i, a més a més, no hi ha democràcia."

La preocupació de la coalició multiestatal sobre la manca de llibertats democràtiques de Kuwait pot resumir-se així: "Fomentar la democràcia? Això seria immiscir-se en els afers interiors d'una nació". Són paraules del senyor ambaixador espanyol a Kuwait. Paraules que tothom recordarà també va pronunciar Alexander Haig, ara fa deu anys, al referir-se a l'intent de cop d'Estat feixista del 23-F. La coalició multiestatal està neguitosa pels molts i bons negocis que li esperen a Kuwait. Paul Samuelson, premi Nobel d'economia, afirmava que "ja estan disponibles 100.000 milions de dòlars (o sigui, 10.000.000.000.000 pessetes) per a la reconstrucció dels edificis i la infrastructura de la capital kuwaití." També feia una afirmació més important: "Un dels factors positius per a l'economia mundial del període 1991-1992 es basarà en les despeses necessàries per tal de reparar el que s'ha perdut o utilitzat durant els cinc mesos d'enfrontament i els dos de guerra activa." Acabada la guerra, doncs, cal repartir el botí. Moltes "guerres" soterrades hi haurà entre els llops que tenen esperances d'emportar-se un bon bocí d'aquest gran negoci. John Dosher, assessor en temes d'energia de Houston, afirmava sense cap vergonya: "(Kuwait) és una mina d'or potencial". Els EUA, pels bons serveis prestats, seran els principals beneficiaris d'aquest negoci. Un diari recollia que "els executius nord-americans s'han apropiat del 70% dels contractes preliminars dels serveis d'emergència durant els tres primers mesos de la reconstrucció."

Kuwait està lliure perquè els poderosos tornin a fer bons negocis. Democràcia? Llibertat? Afers interns que són de malt gust haver-los de considerar.

Palestina i el Kurdistan

En unes altres pàgines d'aquest mateix periòdic podeu trobar un tractament més específic de les causes d'aquestes dues nacions sense Estat. Aquí només voldria subratllar que aquests pobles són, col.lectivament, les principals víctimes d'aquesta guerra, després de la població iraquiana.

El ja citat Michel Warschawski comentava: "una victòria de les potències occidentals sobre el món àrab significaria un gran pas enrera, potser definitiu, en la via d'una solució diferent a la libanització a mort del conflicte àrab-israelí." Paraules emeses pocs dies abans d'acabar la guerra. Un cop acabada, s'estan complint fil per randa.

Israel no vol sentir parlar de qualsevol canvi de les seves "actuals fronteres". Fronteres que són productes de diverses ocupacions tan "unilaterals" i "agressives" com l'annexió de Kuwait per l'Iraq, i de molta més durada. Les 173 resolucions de l'ONU favorables al poble palestí són paper mullat des de fa 24 anys. Només 12 resolucions van precedir la guerra contra l'Iraq. Les peses i les mesures no són iguals, ben cert. Ara, els EUA han "popularitzat" la resolució 242, de l'any 67, i la 338, de l'any 73: la rapidesa "kuwaitiana" contrasta amb la lentitud palestina. Si Saddam hagués tingut la mateixa sort que el règim sionista, s'hauria quedat a Kuwait al menys fins l'any 2014.

Cal recordar que el poble palestí té en aquest moments 15.000 persones empresonades, de les quals 500 estan detingudes sense cap càrrec. El sofriment d'aquest poble, les condicions de vida al que ha estat sotmès en els territoris ocupats durant la guerra, han estat molt pitjors que d'habitud. No s'ha permès als metges visitar als pacients, les collites s'han perdut per la impossibilitat d'anar a atendre-les, el menjar era escàs: aquestes eren les conseqüències del toc de queda decretat pel govern israelià. El món ha contemplat aquesta realitat de vida del poble palestí d'una forma que ratlla entre l'escepticisme i la indiferència.

El Kurdistan és la nació sense Estat amb més població (25 milions) després d'Ucraïna. Està dividit entre cinc Estats: l'Iraq, Síria, l'Iran, Turquia i la URSS. Això ha motivat que, al llarg d'aquest segle, el Kurdistan hagi pactat amb determinats Estats, en funció dels conflictes interestatals dels seus 5 opressors. Les traïcions han estat tan repetides que hi ha una dita popular que expressa patèticament aquesta situació: el Kurdistan no té amics.

Durant l'agressió imperialista a l'Iraq, el Primer Ministre de Turquia, Turgut Ozal, va declarar: "nosaltres no tenim cap pretensió de canviar les fronteres dels Estats de la zona, però hi ha un punt innegociable: l'existència d'un Estat del Kurdistan independent." Sembla haver-hi una unanimitat entre els cinc Estats opressors del Kurdistan. I cal reconèixer que són Estats prou diferents entre ells. El nou ordre internacional no sembla que vulgui oferir al Kurdistan un camí diferent a l'assassinat, la misèria i la destrucció.

El sentiment antibèl.lic

Caldrà fer un balanç més acurat sobre el què ha representat el moviment anti-guerra dels PPCC i de l'Estat espanyol. Però una constatació, més enllà de possibles autocomplacences per les coses ben fetes (que han estat moltes), és immediata: no ha tingut la massivitat que era desitjable. Ni la massivitat que, en un principi, podíem preveure. No és inútil comparar aquest moviment amb el moviment anti-OTAN que, al cap i a la fi, és en part pare i mare d'aquell. No és que ningú s'hagi posat la fita d'arribar a aquella massivitat, però molta gent comparava en el seu cap l'un i l'altre.

Les causes d'aquesta gran diferència de massivitat d'aquell moviment anti-OTAN i el moviment anti-guerra són vàries, però val la pena destacar-ne dues.

La primera, el front militar-governamental-informatiu. S'ha preparat a la població abans i durant la guerra. S'ha manipulat la informació d'una forma difícil de comparar amb altres precedents històrics. Cal reconèixer que els mitjans de comunicació no van ser tan monocolor durant la campanya prèvia al referèndum per sortir de l'OTAN.

La segona, les antipaties que ha despertat el règim de Saddam Hussein. Aquestes antipaties han fet, en molts casos, confondre la falta de raons del règim baasista amb les raons imperialistes.

A la vista de les agressions que prepara el nou ordre internacional per a tots els pobles que lluiten pel seu alliberament, caldrà tenir en consideració aquestes dificultats del moviment anti-guerra (mancances, no cal insistir-hi, alienes al propi moviment anti-guerra) per apuntar millor en la propera ocasió.

Daniel Raventós

Kurdistan, la nació oprimida per cinc estats

Una història d'espoli

A la darrera pàgina de l'anterior número del "demà", publicàvem un article de l'Aureli Argemí, Secretari General del CIEMEN, sobre el Kurdistan. Anunciàvem que aquesta nació mereixia un tractament més continu a les nostres pàgines. Publiquem, a continuació, un article de Michel Morel, aparegut al "Rouge" del 21 de febrer i una petita part, en el quadre, d'una entrevista amb Ahmad Bamarni, portaveu de la Unió Patriòtica del Kurdistan de l'Iraq, realitzada a mitjans de març.

"Ens fa falta posar la qüestió kurda en tota la seva dimensió, relacionar el problema de vint i cinc milions d'homes i de dones que constitueixen una nació amb el dret a l'autodeterminació", deia Abdul Rahman Ghassemlou, dirigent del Partit Democràtic del Kurdistan d'Iran, assassinat al juliol de 1989 pels emissaris del govern de Teheran a Viena, a on havia estat convidat a unes negociacions "secretes".

"El dret a l'autodeterminació podria tenir moltes traduccions i manifestar-se sota diferents formes: autonomia, federalisme, independència. A l'Iran, nosaltres hem escollit l'autonomia i la consigna del nostre partit, 'Democràcia per l'Iran i autonomia pel Kurdistan', no va més enllà del quadre de l'Estat iranià. (...) Volem preservar la nostra cultura. La llengua kurda ha d'ésser reconeguda com una llengua oficial al Kurdistan de l'Iran. El poder polític ha d'ésser descentralitzat i els afers interiors del Kurdistan gestionats pels representants del poble kurd democràticament escollits."

Els kurds van participar a la revolució iraniana, ja fa més de 10 anys. Després, els seus representants van tractar, pacíficament, d'obtenir els seus drets legítims. Khomeini els va rebutjar, declarant la guerra santa contra el poble kurd. "El règim sanguinari i reaccionari de Khomeini ha manifestat la seva hostilitat a tots els pobles de l'Iran, diu el programa del PDKI, i totes les aspiracions d'aquests pobles als seus drets i les seves lleis. El PDKI considera que, per tal d'alliberar l'Iran de la injustícia i de la dictadura i reconduir la revolució per la via progressista, cal derrocar el règim sanguinari, reaccionari i impopular de Khomeini, i reemplaçar-lo per un règim democràtic que realitzarà les aspiracions dels pobles iranians."

A l'Iraq

Aquest llaç entre la lluita dels kurds pels seus drets i la dimensió democràtica general del seu combat de l'Estat que els oprimeix, es retroba avui a l'Iraq. Els kurds i els principals partits que els representen (el Partit Democràtic del Kurdistan de Massoud Barzani, i l'Unió Patriòtica del Kurdistan de Tjalal Talabani) s'han aliat amb tots els partits laics i religiosos que s'oposen a la dictadura de Saddam Hussein. Aspiren avui al seu enderrocament, tot afirmant la seva independència de les forces "aliades" que bombardegen Bagdad.

Saddam Hussein ha sistematitzat la seva política de destrucció del Kurdistan de l'Iraq, a partir de 1987. Un autèntic genocidi. "Cap poble, a excepció possiblement del jueu, no ha sofert tant com el poble kurd per la guerra. Desprès de vint anys no hi ha cap família que no tingui un infant, o dos, o tres, morts o torturats en els combats. No cal dir que volem la pau", afirmava el representant a França de la Unió Patriòtica. Saddam Hussein ha signat personalment un acord el 1970 amb Mustapha Barzani, líder carismàtic del Partit Democràtic del Kurdistan.

Desprès dels anys de guerra popular, el dictador de Bagdad admetia l'"autonomia del Kurdistan", que llavors estava controlat en els seus dos terços per les forces del moviment nacional kurd. Les institucions havien de ser constituïdes en un termini de quatre anys. Però Saddam va considerar l'any 74 tot això com paraules que s'emporta el vent, després d'haver fet un tractat d'amistat amb l'URSS que, fins llavors, donava suport als kurds.

El Xa d'Iran reprendrà llavors el joc, aliant-se amb els kurds d'Iraq, sota la benedicció dels Estats Units, mentre continu la seva repressió ferotge contra els kurds del seu país. Tot seguit, els dos enemics, Saddam i el Xa, vàren signar el 1975 l'acord d'Alger contra els kurds dels dos països.

La revolució iraniana enderrocà a l'amo de Teheran i a continuació començà la guerra entre l'Iran de Khomeini i l'Iraq de Saddam Hussein. Els kurds dels dos estats van aliar-se temporalment amb el govern de l'Estat veí en la lluita contra el seu. Tot això els conduí fins a l'enfrontament fraticida entre ells, avui ja cicatritzat. El nou curs de la política iraniana vers l'Iraq i el paper de Turquia en l'aliança dels exèrcits imperialistes, han modificat novament les relacions entre la lluita pel dret a l'autonomia i la revolució democràtica en els Estats concernits. Teheran i Ankara exclouen tota forma de creació d'aquest Estat kurd autònom al que aspiren els opositors a Saddam Hussein al costat de les seves fronteres.

El paper de Turquia

L'Estat turc arma una part de la població contra l'altra al Kurdistan de Turquia, creant "unitats de protecció dels pobles", encarregades d'oposar-se a la "Intifada" que es somou a la regió des de la passada primavera. La política repressiva de l'Estat turc és creixent. La Federació Internacional dels Drets de l'Home qualifica de "simètrics" els mètodes de repressió en els dos països contra les respectives minories kurdes.

Actualment, és el Partit dels Treballadors del Kurdistan qui anima la lluita d'alliberament dels setze milions de kurds de Turquia. És un partit "jove" i els seus militants després d'haver limitat el seu exili a l'Orient Mitjà -especialment a Síria- a partir del cop d'estat dels generals turcs el 1980, han escollit el retorn al seu país i la lluita armada el 1984. El Partit dels Treballadors del Kurdistan milita per la independència i la unificació del Kurdistan, trencant amb totes les reivindicacions intermèdies com, per exemple, l'autonomia en el marc de cada un dels Estats, avençades pels altres partits kurds que consideren "reformistes". Sovint contestat per altres forces del moviment nacional kurd pel que fa referència a la seva utilització de la violència, acusat en diversos països occidentals, com la RFA, de terroriste, el Partit dels Treballadors del Kurdistan rebutja aquestes afirmacions.

Però el Partit dels Treballadors del Kurdistan reforça avui la dimensió de la seva acció pel respecte dels drets humans. Els partits kurds de l'Iraq i de l'Iran li reconeixen en aquest terreny una representativitat real.

En els textos adoptats en el seu darrer Congrés, analitza la guerra del Golf com una guerra reaccionària, contraria als interessos dels pobles de la regió. "Una de les parts en guerra és dirigida pel bloc imperialista americà, del que Israel i la República turca en són simples titelles; l'altra part és la dictadura iraquiana que ha estat instal.lada per les potències imperialistes i que ha esdevingut una plaga pels pobles de la regió. Nosaltres estem al costat del poble kurd i no farem res que pugui donar suport a Saddam Hussein ni a Europa ni al Pròxim Orient. (...) Nosaltres tenim una posició clara i independent: salvar els kurds per tal que no siguin utilitzats en tant que carn de canó per qualsevol força."

Un mètode diferent de la tàctica aplicada pels kurds de l'Iraq en el moment de la guerra amb Iran: aliar-se amb l'enemic d'aquell que us oprimeix. "Dir no a la guerra no te cap sentit pel poble kurd -acaba el PTK- car ja hi ha una guerra al Kurdistan. En aquesta situació existeixen les condicions favorables per transformar aquesta guerra reaccionària en una guerra revolucionària."

El futur del Kurdistan

Turquia, Iran, Iraq, Síria, URSS: el poble kurd es troba en el cor de la guerra del Golf. La unificació de les seves forces sembla indispensable per garantir el dret a l'autonomia que recerquen cada una de les seves parts constituents en els seus respectius estats. Kurdistan: un país més gran que la península Ibèrica (cinc-cents cinquanta mil metres quadrats), vint-i-cinc milions de kurds hi viuen i una història que te molts segles. Resta una nació negada pels "Grans" que han armat i armen els estats dels quals parlem; per les institucions internacionals que prefereixen sentir parlar de la qüestió el menys possible, en aquests temps que es celebra el dret de les nacions a disposar d'elles mateixes. Pels kurds la divisió és una vella història. Les fronteres van ser establertes en el 1923 en el cor de la nació kurda. El tractat de Lausanna, signat entre les potències occidentals i l'Estat turc anul.lava el tractat de Sèvres. Aquest preconitzava, tres anys abans, la creació d'un Estat kurd, però mai va ser aplicat; Ataturk mateix s'hi va oposar frontalment. Les mateixes potències que van delimitar les seves zones d'influència en el Golf segons les traces del tractat de Sykes-Picot, dividiren el poble kurd en funció de llurs interessos petrolers. Les terres del Kurdistan iraquià, per exemple, refermen els pous de Mossoul i de Kirkuk. Un petroli de primera qualitat, atribuït a un Iraq sota control britànic a l'endemà de la Primera Guerra Mundial.

Una llengua i quatre dialectes, una literatura que es remunta al menys deu segles enrera, tradicions i costums idèntics formen una identitat que no destrueix les fronteres. La independència d'un Kurdistan unificat modificaria en profunditat les mateixes bases de l'ordre colonial instituït des de l'inici del segle i les fronteres que en depenen.

Això faria saltar el tres Estats gendarmes de la regió, iniciant una redistribució general de les cartes en joc i afavorint el renaixement de les lluites d'alliberament. D'aquí el profund i permanent silenci de les potències occidentals sobre aquesta qüestió.

No hi haurà pau en l'Orient Mitjà en tant que el Kurdistan no sigui lliure.

Michel Morel

Entrevista amb Ahmad Bamarni

Es parla de moviments insurreccionals al Kurdistan...

Hi ha molt perill abans de llençar l'ofensiva al Kurdistan. A diferència del Sud, hi ha vuit divisions de l'exèrcit iraquià i una part de la Guàrdia Republicana intactes. No es pot combatre un T 72 amb un Kalaxnikov. I el règim, a més a més, pot utilitzar gasos contra nosaltres. Ja ho ha fet en altres ocasions, i no tenim mitjans de protecció. Per això cal ser prudents. Tot el món està mobilitzat, organitzat. Els grups armats han agafat el control dels camps en els quals Saddam Hussein havia agrupat els kurds després d'haver arrasat més de 2.000 pobles.

No un preocupa l'aliança amb els xiïtes iraquians?

Fins ara mai havíem fet aliances amb els xiïtes. Ells pensaven que podrien acabar tots sols amb el règim de S. Hussein. Han hagut d'admetre el seu error. Proclamar un règim islàmic a Bagdad faria tan mal efecte a l'interior com a l'exterior de l'Iraq...

A finals de l'any passat vem elaborar un programa comú democràtic, que preveu un govern provisional de coalició, eleccions lliures i el respecte als drets del poble kurd. Si les forces signants no volguessin després aplicar aquest programa, nosaltres negociaríem sobre la base del nostre control del Kurdistan. Allò que compta és la relació de forces. Nosaltres representem un terç de la població de l'Iraq. Estem units en el Front del Kurdistan.

Creč que no és possible un règim islàmic a l'Iraq. Això no és l'Iran. No tots els xiïtes estan agrupats rera Mohamad Hakim. El Partit Comunista i el Partit Baas tenen seguidors entre la població xiïta, en el Sud del país. L'Iraq és part del món àrab.

¿No creus que us podeu trobar contra les masses àrabs, els manifestants d'Alger o d'Amman, que s'han identificat amb la política de Saddam contra la guerra dels aliats?

En primer lloc, Egipte, que no s'ha manifestat per Saddam, representa prop de la meitat de la població àrab. És fals, doncs, que la majoria dels àrabs són partidaris de Saddam. Jo comprenc, però, aquells que s'han manifestat al seu favor a l'Alger o Amman. Veuen només la superfície del règim.

No saben quin tipus de dictador és. No només contra els kurds, sinó també contra els seus. Saddam ha dit: "Destruiré la meitat de Tel Aviv. Soc capaç de fer això amb aquest país com amb qualsevol altre". Que algú ossi dir aquestes paraules, plau a la gent del carrer. Els comprenc. Però no saben qui és S. Hussein.

Un objectiu gens fàcil d'aconseguir

"CCOO: un sindicat d'homes i de dones"

Sota aquest lema, el proper 9 de maig, la CONC ha convocat una conferència. L'objectiu d'aquesta conferència és que el treball de les Secretaries Dones sigui assumit pel conjunt del Sindicat, així com posar les mesures necessàries que permetin avençar en la construcció d'un sindicat, que com ja suggereix el títol de la conferència, les dones també ens hi sentim identificades amb les reivindicacions, amb les lluites, i també, amb el sindicat on estem.



Si partim de la realitat, aconseguir de la CONC que sigui un "Sindicat d'homes i de dones" no és un objectiu ni gratuït, ni gens fàcil d'aconseguir.

Ens pot servir com exemple d'aquesta afirmació el contingut de l'Assemblea de delegades que es va fer el passat 1 de març, en el marc del 8 de març. La major part d'intervencions giraven entorn a dos problemàtiques, cap d'elles noves, però no per això amb poca importància. La primera, la dificultat real d'introduir les reivindicacions de les dones en l'acció sindical (en les lluites, en les negociacions col.lectives, en les denúncies a la Inspecció de Treball,...). La segona, la dificultat de treballar amb els companys del sindicat, en el sentit del menyspreu de les nostres reivindicacions, en molts casos no les entenen, o bé no hi estan d'acord, així com també en el menyspreu de la nostra capacitat com a sindicalistes.

Què plantegen les secretaries dones?

El document de discussió per la conferència comença recollint una sèrie d'elements sobre la situació actual de les dones en el món del treball assalariat, així com un breu repàs del que ha estat la política de la CONC entorn aquest tema. Posteriorment analitza quin és el paper de les Secretaries Dones, i proposa tota una sèrie de mesures de cara a aquestes secretaries i la participació de les dones en el sí de les estructures.

En aquests moments ja està superat el tema de la necessitat de crear les secretaries dones, o com a mínim existeix la tolerància davant de les reivindicacions d'algunes dones entorn a la seva existència i composició, malgrat que encara hi ha sectors dins del sindicat que a hores d'ara no entenen el per què ha d'existir un treball específic i organitzativament diferenciat portat només per a dones. Aquesta discussió apareix a les seccions sindicals i a les federacions cada cop que un grup de dones planteja la necessitat de crear ne una. Però el fet mateix de l'experiència acumulada en els darrers anys, i un ampli sector de dones que s'identifiquen amb el treball fet per les secretaries, ha fet d'aquest treball específic una realitat que no pot desaparèixer. Aquest fet en si mateix significa un avenç, encara que molts cops ens puguem sentit "esgotades" per aquesta discussió.

La discussió en aquests moments crec que està centrada, fonamentalment, en tres punts: quin tipus de sindicat volem construir i quin tipus de política volem fer; quina és la participació de les dones en les estructures del sindicat;i quin és el grau i com hem d'entendre l'autonomia de les secretaries dones.

Quin sindicat volem?

Dins l'àmbit específic de treball en el terreny feminista a dins de CC.OO. continua existint una contradicció entre la teoria general del sindicat en el terreny de la denúncia de l'opressió de les dones i la pràctica sindical. Així s'estableix un allunyament enorme entre el que és la línia de les secretaries i la pràctica política del sindicat. Algunes de les reivindicacions plantejades són assumides, però queden totalment circumscrites a l'àmbit teòric i no tenen repercussió en l'acció sindical. Aquest és el cas del tema de la persecució sexual en el treball, que malgrat les diferències que puguem tenir, va quedar únicament reflectit en un fullletó, sense tenir cap altra sortida a nivell de l'acció sindical.



Fer de CC.OO. un sindicat amb contingut feminista significa, entre d'altres aspectes, el desenvolupament d'una acció sindical que suposi la defensa dels drets de les dones. Però cal que dins el sindicat es plantegi el que vol dir la defensa dels drets de les dones. És evident que per una banda significa assumir el conjunt de reivindicacions i conflictes que apareguin en el món del treball assalariat, entenent que en aquests sentit les dones afectades són les actives i les aturades. Però també cal assumir que quan parlem dels drets de les dones hem d'assumir tota una sèrie de drets que s'expressen a l'àmbit extralaboral.

La participació a les estructures

Aquest és un altre debat que planteja el document. En positiu defensa la necessitat de que el nombre de dones que estan a les estructures del sindicat sigui un reflex, com a mínim, el percentatge de dones afiliades a cadascuna de les federacions i localitats.

Crec que aquesta mesura és positiva, ja que al menys voldria dir que haurien més dones, i hem de partir de que la representació ínfima de les dones és una realitat.

Les darreres dades que coneixem, que són del gener del 90, assenyalen que l'afiliació de dones a la CONC és del 21%, existint moltes diferencies entre els diferents sectors. Només hi ha quatre sectors que sigui superior al 50% (activitats diverses, ensenyament, oficines i despatxos, i sanitat). En quan al percentatge de dones a les estructures només hi ha un sector que sigui superior a l'afiliació (energia), i només en el cas de sanitat les dones superen al 50% del total de les estructures.

Però crec que aquesta mesura, malgrat sigui positiva, sinó s'acompanya d'altres es converteix en un canvi molt parcial. Cal que CC.OO. es plantegi temes com: perquè del total d'afiliació les dones no més són el 21%?; per què molts homes no estan disposats a deixar la seva "cadira" per a que participi una dona; per què la major part de dones, malgrat siguin molt actives, no els hi atrau gens el tenir una responsabilitat?; per què les dones denuncien la discriminació, fins i tot dins del sindicat?

En relació a aquest tema hi ha una altre reflexió que hem d'introduir i és el fet de per què aquests tipus de resolucions no són portades a la pràctica. No podem oblidar que en concret al darrer Congrés Confederal aquesta mesura ja va ser aprovada, i la realitat és que ni a Catalunya, ni enlloc de la resta de l'Estat, s'ha dut a la pràctica. Aquest allunyament entre la teoria i la pràctica, bastant habitual en la pràctica sindical de CC.OO. entorn al tema relacionat amb les dones, ens demostra un cop més que moltes de les resolucions i decisions són preses únicament per la pressió que s'exerceix des de les secretaries dones, però que no es tradueixen en orientació pràctica de treball.

L'autonomia de les Secretaries de Dones

Com a darrer aspecte del debat cal assenyalar la discussió sobre l'autonomia de la secretaries. El document de la Secretaria Dona planteja aquest debat a dos nivells. Per una banda, la capacitat que tenen les secretaries en la presa de decisions sobre els temes elaborats per elles, i en segon lloc, en la relació amb el Moviment Feminista. I, crec, que realment aquest són els dos problemes fonamentals d'aquest tema.

El tema principal és plantejar-se i defendre les secretaries com una estructura regular del sindicat, és a dir, que tinguin capacitat executiva en els temes i àmbits que li són específics.

En relació al sindicat han de tenir la capacitat de decidir quines campanyes específiques es tiren endavant i donar orientació al conjunt del sindicat sobre l'acció en aquest àmbit.

L'altre nivell d'autonomia es situa en una discussió més difícil en el conjunt del sindicat: em refereixo a la discussió entorn a les aliances de les secretaries amb el Moviment Feminista. La primera discussió que apareix en aquest aspecte és la definició de les concrecions de l'opressió de les dones. Si ens posem d'acord que aquesta opressió es manifesta de manera molt diversa, també ens posarem d'acord en que si volem lluitar per aconseguir una societat sense cap mena de discriminació, els àmbits de lluita ha de contemplar més aspectes que el del treball assalariat. En aquest sentit la implicació de les secretaries en altres temes no relacionats de forma estricte amb el món del treball ha estat una pràctica habitual i és imprescindible que així continuï. És evident, que per dur a terme aquesta línia de treball de manera coherent cal que les secretaries tinguin una capacitat plena per decidir les aliances amb el Moviment Feminista, aliances que han d'anar més enllà de la signatura formal de recolzament a una campanya i que s'ha de concretar amb la participació i implicació real. Per a concretar aquestes aliances les secretaries han de tenir capacitat per a decidir quina és la seva participació en les campanyes del Moviment Feminista i com ho volen fer. A Catalunya aquest darrer aspecte ha tingut importància en les discussions que hem fet en relació a les manifestacions de dones pel 8 de març, ja que la Secretaria Dona no ha tingut la capacitat de convocar per que existia una postura contraria en la direcció del sindicat.

Falten uns quants dies per la conferència

Des de la Secretaria Dona s'intenta que el procés del debat arribi al conjunt del sindicat, de manera que la discussió no és quedi únicament en el marc de les dones que ja som conscients de tots aquests temes. Per això, caldrà que a totes les seccions sindicals, federacions, localitats i estructures del sindical s'intenti aprofundir sobre aquests tema.

Realment, es tracta de que la línia de treball sigui compartida i assumida pel conjunt del sindicat, i no, simplement d'aprovar sense discussió aquest document. Si tenim clar que CC.OO ha de ser un sindicat de dones i d'homes ens ho haurem de treballar, i això és tasca de totes i tots els que estem per aconseguir un sindicat que també lluiti pels drets i les reivindicacions de les dones.

Neus Moreno

Les dones palestines en lluita

L'arma secreta de la Intifada

Samar Alami viu a Londres on, per cert, ha patit l'onada de racisme que ha inundat gran part d'Europa durant la guerra del Golf. Abans, havia viscut al Líban. Demà, ens confessa, no sap a on podria anar a raure. Però el fet és que ara per ara, com tants altres membres del seu poble, no pot viure al seu país. Tot i així, com a militant de la Unió General de Dones Palestines, integrada a l'Organització per l'Alliberament de Palestina (OAP), contribueix a la lluita des de l'exili, tot promovent la solidaritat i explicant la veritable situació i les vertaderes postures polítiques del seu moviment, tan sovint amagades o tergiversades per la premsa. Durant una brevíssima estada a Barcelona amb motiu dels actes del 8 de març, va tenir l'amabilitat de contestar a les nostres preguntes.



Samar Alami

Quin paper han tingut les dones a la Intifada?

Aquest paper, com la mateixa Intifada, és la culminació d'una lluita que va començar molt abans. Les dones hi han fet un paper molt important a dos nivells: l'espontani i l'organitzat. La primera reacció surt del fet mateix d'ésser palestines. S'enfronten als soldats al carrer, impedint-los de colpejar els nanos, llençant pedres, rebent estomacades, essent la dona o la germana d'algú que pateix, tenint la seva casa o la de la veïna destruïda. Tot això forma part d'ésser palestina. En una paraula, és qüestió de refusar la brutalitat i resistir-hi.

El paper organitzat prové dels comitès de dones que ja hi eren abans. Amb la Intifada, però, van créixer i van participar en les vagues, en el desenvolupament d'una mena d'economia auto-suficient, en els primers auxilis, en el trencament del toc de queda.

Com que tenien un marc organitzatiu i una base social, van contribuir substancialment a la formació de comitès populars als barris per satisfer les necessitats de la comunitat i per organitzar comitès d'ensenyament popular -les escoles van romandre tancades durant dos anys. També van crear comitès de suport als presos.

En definitiva, la seva activitat abraçava tots els aspectes de la vida, i en molts casos el seu paper ha estat el d'organitzadores i impulsadores de diferents formes de lluita... La Intifada no és una lluita que es limita al llançament de pedres i hi ha un paper per a tothom. Les dones són l'arma secreta de la Intifada.

Aquesta participació ha repercutit d'alguna forma en la vida de les dones i la societat en general?

Aquest paper actiu de les dones ha comportat canvis en la seva situació i encara més en com es veuen a si mateixes. Tenen molta més confiança i una idea més clara dels seus drets. I això, al seu tom, ha comportat canvis positius en la societat palestina i en la lluita nacional. Els homes també les veuen d'una manera diferent.

Per exemple, ha canviat el concepte de l'honor. Ja no és una vergonya que una dona sigui detinguda. Forma part de la lluita. S'accepta que la injustícia de quedar detinguda, o fins i tot violada, és culpa dels israelians i no pas de la dona. Tot i així, han d'afrontar no solament la repressió israeliana, sinó també les forces conservadores que les volen fer enrera. No veiem la situació com a desesperada, sinó com a una lluita de llarg alè.

Es important que el moviment nacional i la direcció de la Intifada donin suport als drets de les dones. Altrament, com a Gasa, els guanys es perdran i es tornarà a una situació fins i tot pitjor que la que hi havia abans. I això podria tenir conseqüències molt negatives per a la Intifada. Si aquesta es caracteritza per ésser una lluita de tots els sectors de la societat, si li'n treus una part, quedarà afeblida.

Les dones, però, són conscients d'aquest perill i hi fan front. Intenten respondre a la pregunta que els solen fer les feministes europees: tornaran a la cuina com a Algèria? Tanmateix, cal tenir en compte que la nostra situació i, per tant, les nostres prioritats, són diferents de les que existeixen a Europa. L'opressió nacional i social que patim com a poble tenen un pes molt gran.

Fa l'efecte que la Guerra del Golf ha representat un revés per a la Intifada.

Sí, perquè vol dir que qualsevol qui s'oposa als Estats Units corre el risc de quedar aixafat militarment. La destrucció d'un dels més importants països àrabs i la mort de tanta gent, no les podem considerar, de cap manera, com a una victòria.

Ens podries explicar quina ha estat realment la posició de l'OAP durant la guerra?

La seva postura ha estat totalment tergiversada. Molta gent no ha volgut escoltar el que deia. No estem per l'annexió (de Kuwait) per la força, no estem per l'ocupació perquè nosaltres hem sofert durant tants anys precisament d'això.

Tanmateix, des del moment que les tropes occidentals van entrar en la regió no podíem estar d'acord amb les declaracions que afirmaven que pretenien alliberar Kuwait. De fet, ocorria una altra cosa: una agressió massiva contra un important país àrab. Es volia imposar els interessos dels Estats Units tot destruint un país sencer i ocupant tota la regió.

A l'Oest s'ha dit que l'OAP s'ha deixat en evidència, que ha donat suport a l'agressió. Però qui és l'agressor aquí. Es possible que Arafat hagi expressat el seu suport per a Saddam Hussein. Però això no pot posar en dubte la postura de l'OAP com a tal. Entre el poble palestí, sobre tot als territoris ocupats, hi ha molta gent que sap qui és Saddam Hussein, saben quina és la natura del seu règim, saben que no hi ha democràcia, saben el que ha fet tant contra els palestins com contra el seu propi poble.

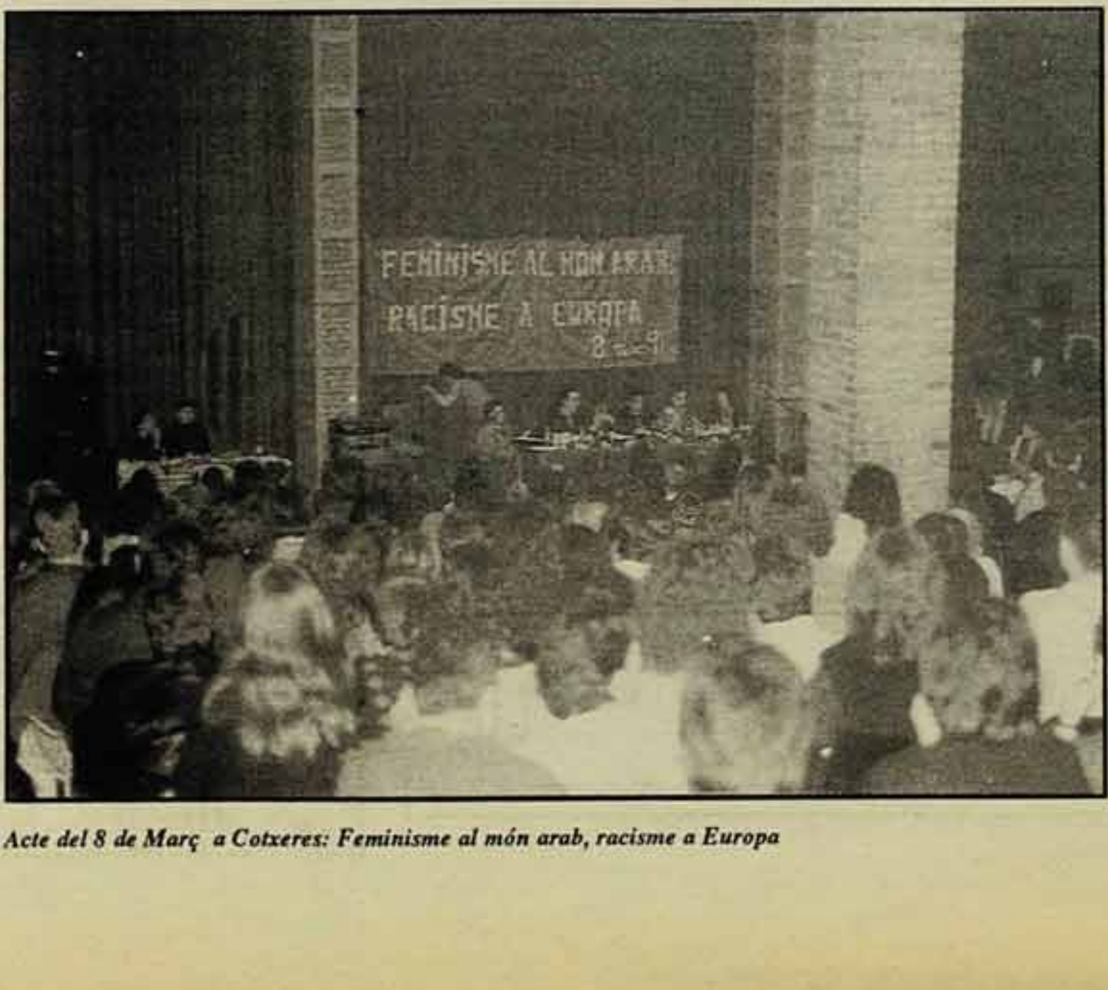
Ara bé, no veiem que això pugui justificar tot el que ha passat ni que sigui l'únic problema important. Es més, aquest problema s'ha agreujat per la intervenció de l'Oest. I tampoc no podem acceptar la hipocresia i la doble moral.

Ara sembla que la població palestina que ha quedat a Kuwait es troba en una situació difícil.

Nosaltres no som responsables de la decisió de Saddam Hussein. Nosaltres no li vam demanar que hi entrés. Ara s'acusa a la població palestina de col.laborar-hi i s'hi prenen la seva revenja. Entenc que hi hagi un cert odi, o que hi hagi hagut uns quants col.laboradors, però no podem pas acceptar que això ens passi encara un altre cop. Quantes vegades hem de patir així? I sembla que l'Oest ho està fomentant. Esperem que la comunitat internacional no permetrà que es produeixi una altra carnisseria, que haguem de pagar els plats que nosaltres no vam trencar.

El panorama que descrius no és gaire encoratjador enlloc. Com veus el futur?

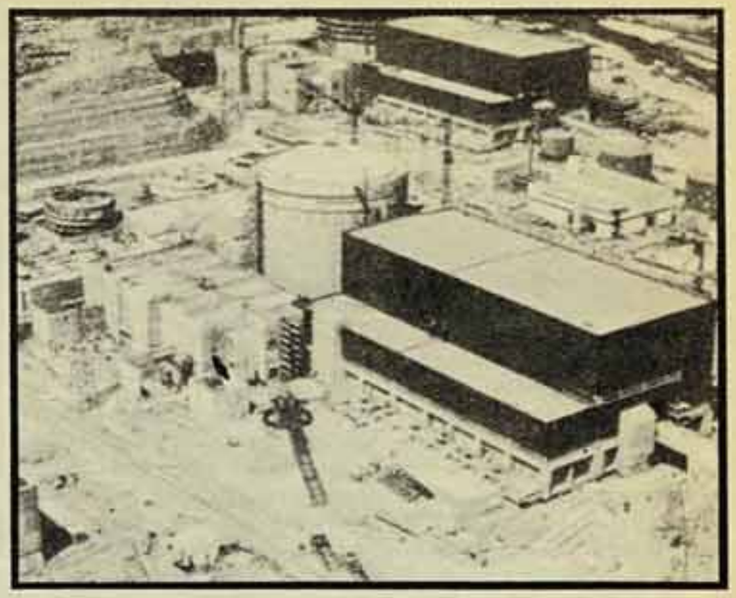
L'única solució que hi veiem és la d'exercir els nostres drets més bàsics. Esperem que hi hagi una conferència internacional que examini tots els problemes, però no pot ésser una cosa imposada i determinada per endavant. Sempre és preferible resoldre els problemes per mitjans pacífics que no pas bèl.lics. No sembla, però, que els Estats Units i Israel accediran a una conferència de pau si no s'hi veuen obligats per un canvi en la relació de forces.



Acte del 8 de Març a Cotxeres: Feminisme al món arab, racisme a Europa

Recollir signatures, difondre la lluita antinuclear.

Per Viure Sense Nuclears



150.000 signatures vàlides han de ser una de les aportacions que, des de Catalunya, hem de fer per aconseguir l'objectiu de la Campanya Viure Sense Nuclears: presentar una proposta de llei antinuclear al parlament espanyol amb el suport de la signatura de 500.000 persones. L'altra, consolidar i extendre la lluita del moviment antinuclear

Ara, quan travessem l'equador - fa més de tres mesos que ha començat el còmput del plaç fixat per la llei: sis mesos -, hem avançat molt extenent una amplia xarxa de més de 800 persones fedatàries o col.laboradores i uns 50 grups promotors per tot arreu de Catalunya. Les properes setmanes seran decisives per la culminació dels objectius de la campanya, i la nostra participació activa serà necessària.

Una iniciativa legislativa antinuclear.

El moviment antinuclear va decidir explorar la via de la iniciativa legislativa popular - l'única vía legal de participació popular directa - per situar en el centre del debat energètic la possibilitat i la necessitat de tancar les nuclears. L'octubre del '89 l'accident de Vandellòs 1, que va conduir al tancament de les instal.lacions, ens va fer palés el perill de l'energia nuclear. El record de la catàstrofe de Txernòbil persistia en la memòria. En l'ordre del dia estava el futur debat del PEN on es dilucidaria la possible posta en marxa d'alguna o algunes centrals nuclears més. Aquest és l'objectiu del sector més dur dels nucleòcrates. Desplegar aquesta iniciativa exigia - i exigeix - una forta implicació de milers de persones i de centenars de grups ecologistes i antinuclears, així com la col.laboració activa de tot el món alternatiu i d'esquerres.

Les espectatives de fer coincidir l'inici de la recollida de signatures amb el debat del nou PEN van ser esvaïdes per l'esclat de la guerra del Golf Pèrsic. El govern es va apressar a declarar que aquest debat parlamentari s'endarreria, donat que no es podia permetre obrir un altre front: ja en tenien prou amb l'obert per la implicació directa en la guerra. No van faltar veus que deien, des del departament d'Indústria, que no és precís un debat parlamentari del PEN per instrumentar la política energètica. Les elèctriques i l'administració voldrien decidir completament a esquenes de les persones directament afectades el futur de l'energia nuclear.

La guerra del Golf, una guerra pel control d'una de les fonts d'energia: el petroli, ha afectat de ple la marxa d'aquesta iniciativa. La dedicació dels esforços de les persones i grups més actius a la lluita antiguerra, ha fet que la fase de recollida de signatures s'alentís. També ha afavorit aquest retard una sèrie de dificultats, algunes de les quals no podíem preveure.

A Catalunya partíem d'un moviment antinuclear que va ser capaç de donar resposta immediata a l'accident de Vandellòs 1, tot i la seva feblesa. Alguns grups significatius - WISE, el Cté. Antinuclear de l'Ametlla, entre d'altres - no van donar recolzament a la iniciativa en els seus inicis, argumentant, entre d'altres motius, que la ILP no serviria per construir moviment antinuclear. Però el cas català és diferent a la resta de l'estat, doncs el conjunt de la CEAN (Coordinadora Estatal Antinuclear) ha donat suport i ha fet seva la campanya Viure Sense Nuclears.

A més els entrebancs burocràtics no han faltat des dels inicis: Les primeres persones fedatàries van ser nomenades després del començament del còmput, i el tràmit s'ha complicat (fotocòpia compulsada del DNI); els plecs de signatures varen sortir amb retard de la Junta Electoral Central; la recollida de signatures és molt laboriosa i les Oficines del Cens Electoral anulen moltes signatures de forma arbitrària (per exemple: les firmes de les persones censades després de Gener '90 no les donen per bones per problemes "tècnics"). A la dificultat de recollir 500.000 signatures per fer prosperar la iniciativa legislativa, s'hi suma l'actitud obstaculitzadora d'unes institucions que rebutgen la participació popular en les decisions polítiques més importants, com és el cas de la política energètica.

La campanya en marxa.

Des del començament a Catalunya hem donat molta importància a l'extensió d'una amplia xarxa de persones fedatàries i col.laboradores, i de grups promotors que organitzéssin la campanya. Quantes més persones i grups recullin signatures, més a prop estarà l'objectiu: aplegar 150.000 signatures vàlides i construir moviment antinuclear.

Tot i l'alentiment a causa de l'atenció especial que ha requerit la lluita contra la guerra, aquesta fase d'extensió ens ha donat molt bons fruits. La campanya Viure Sense Nuclears compta hores d'ara a tot Catalunya amb més de 800 persones fedatàries o col.laboradores; uns 50 grups promotors a barris, localitats i empreses fan la campanya en el seu àmbit; hi ha 100 punts fixes de recollida de signatures. En fí, s'han distribuït més de 8.000 plecs de recollida de signatures (200.000 signatures potencials) i 30.000 tríptics. L'ampliació de la xarxa del moviment antinuclear que hem aconseguit fins ara permet creure que l'objectiu és possible, més si es compta amb la participació de la resta dels moviments socials i forces polítiques i sindicals implicades amb el seu suport a la campanya.

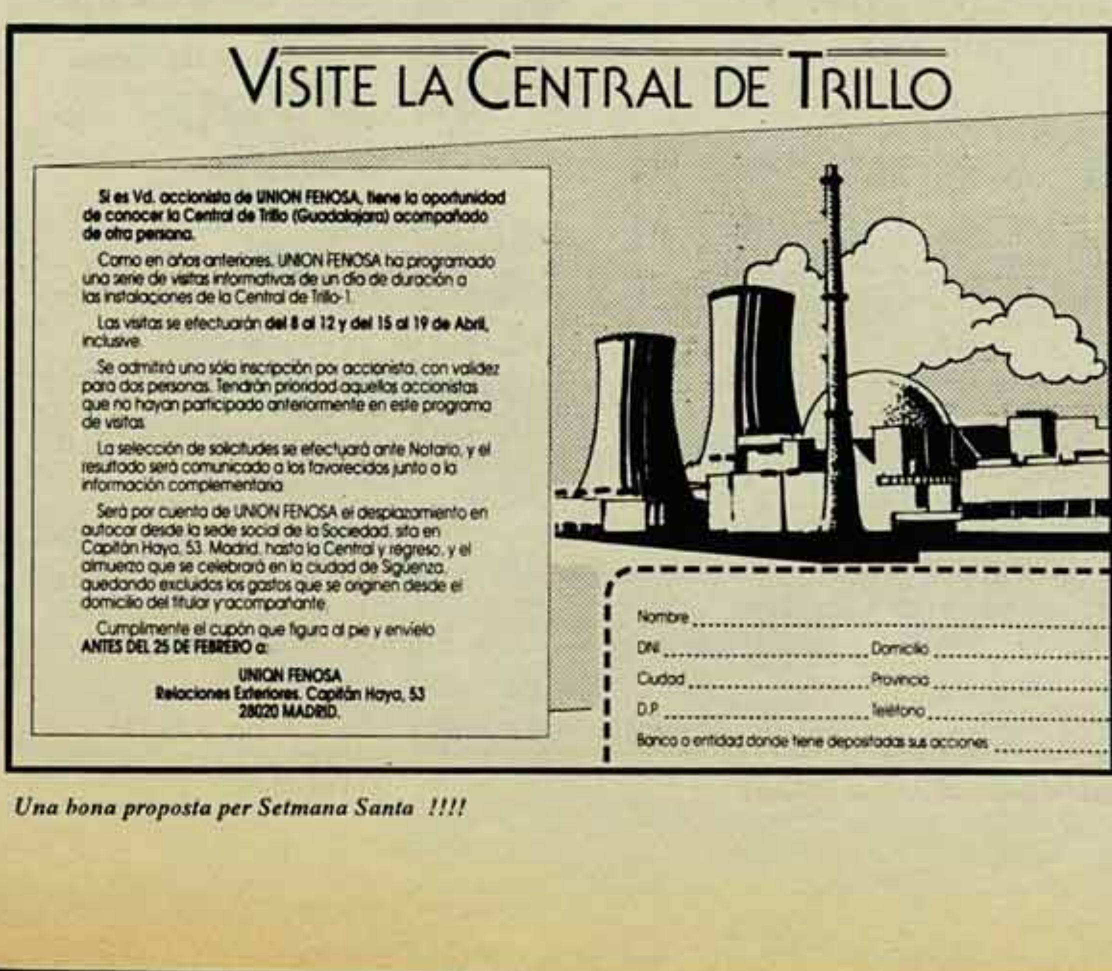
La recollida de signatures s'està retardant per causa de les dificultats abans esmentades, per tant fa molt poques setmanes que ha començat i les xifres no són grans. La Comissió Promotora de la campanya ha recollit més de 5.000 signatures només a les mobilitzacions contra la guerra i a accions d'altres moviments (assemblea delegats/des CCOO, 8 de Març, ...). I no s'han recollit més perquè d'altres activistes potencials ho eren de la Campanya contra la Guerra. Així que haurem d'esperar a primers d'Abril per tenir xifres significatives que donin el to de la campanya.

Totes les persones i grups que estan recollint signatures saben, per una carta de la Comissió promotora, que han d'entregar els seus plecs plens durant aquestes setmanes per poder fer un primer recompte així com per retirar més plecs. Els grups promotors també estan fent les seves activitats: debats, taules al carrer, etc. Tothom està preparant la feina dels propers mesos i, més concretament, el proper abril.

5è aniversari de Txernòbil.

La Campanya Viure Sense Nuclears està plantejant una sèrie de propostes per tal que el mes d'abril sigui un mes d'activitat antinuclear, en el qual conflueixin els esforços del moviment i també el de tots els grups i totes les persones actives del camp alternatiu. Cal que durant tot el mes d'Abril l'extensió i la projecció al carrer de la campanya augmentin i que hi hagi centenars de persones aplegant signatures, particularment en la setmana de l'aniversari de l'accident de Txernòbil. Organitzar actes i activitats de la campanya a barris, centres d'estudi, empreses, localitats, allà on hi pugui haver persones disposades a col.laborar, és una part de la feina a fer per difondre les propostes antinuclears i recollir signatures.

L'altra part és organitzar la setmana de recollida de signatures. És precís que els grups promotors preparin les sortides dels dies 23 i, sobre tot, el 28 d'Abril. Per recordar que no volem mai més cap altre Txernòbil es faran diversos actes, un dels més importants serà que centenars de col.laboradors/es posaran taules al carrer, per aplegar signatures i per fer sentir al carrer la veu del moviment antinuclear.



Una bona proposta per Setmana Santa !!!!



Fi de segle en l'art

L'art: el mort i el viu

Aquest article estava destinar a publicar-se en el número de gener del "demà". La necessitat d'una major informació sobre la guerra ens ha fet ajornar-lo fins avui. Tot i així, manté la seva actualitat sobre un tema no gaire present en les nostres pàgines: l'art. Aquesta dècada que s'obre sembla força moguda. Tots els terrenys de la vida social anuncien crisis i transformacions de caràcter divers. L'art no resta absent d'aquests canvis. Publiquem avui un resum d'una reflexió en aquest terreny de Thomas Mordant i Michel Lequenne, publicat a la revista francesa Critique Communiste.



Fernand Léger. Treballadors de la construcció. (1950)

L'art de moda, el que actualment domina des del punt de vista comercial i institucional no es l'art profundament creador que el nou públic, més popular i guanyat a l'art modern, desitja. Les noves vies de l'art s'obren disperses i subterrànies, sempre contra el corrent.

L'art dominant

Se sent arreu parlar de crisi. Al mateix temps la febre creix en el mercat de l'art modern i les institucions culturals promouen cada setmana nous descobriments, presumptivament profunds.

En la seva novel.la "El Sr. Barnstable a la casa dels homes-Deu", Wells bateja el seu temps, l'inici del nostre segle, com "l'era de la Confusió". Això resulta encara vàlid per la nostra. El públic es sent intimidat o intel.lectualment aterrat per la intrusió d'obres que ni sent ni comprèn, però que ha d'admetre en nom de la seva incompetència i del crim del rebuig comès ahir contra artistes que després s'han venut a preu d'or.

Tot hauria canviat avui, quan no existeix l'art de ruptura. Les "noves aparicions" revolucionàries serien reconegudes immediatament pels marxants i els funcionaris de l'art. La prova d'això: les piles de ferralles rovellades, les caixes informes de fusta, les teles plenes de taques o els monocroms perfectes que omplen els museus d'art modern. D'això s'en diu "art minimal".

El minimalisme es desinteressa del sentit de les obres d'art per elles mateixes, per centrar la seva atenció sobre les seves dimensions, els suports o els contextos espaials. Els artistes d'aquesta tendència han imitat dotzenes de milers de vegades el gest de Duchamp signant un objecte manufacturat per elevar-lo a l'estatut d'obra d'art, buidant però el gest del seu provocatiu humor.

Pel que fa al corrent abstracte, ahir conqueridor i revolucionari, resta avui penjat en l'escala dels valors comercials i institucionals, i es reclama modern per l'exclusió de la comunicació de sentiments entre l'artista i l'espectador, esgotant-se en ínfimes variacions de l'estudi de taques o d'estructures geomètriques voluntàriament fredes. Aquest modernisme esdevé un art decoratiu.

El post-modernisme es defineix oposant-se al "modernisme", definint-se com una avantguarda que no és, sinó, crítica de sí mateixa i trencament total amb el passat de l'art. Vol situar la seva innovació com una síntesi de tota la història que, al mateix temps, finalitza la història mateixa.

Si aquestes tendències dominants es reclamen noves i es confronten a un públic més ampli que el dels amateurs de l'art de l'inici d'aquest segle, també creen processos d'engendrament de nous academicismes. Avui apareixen nous mecanismes de marginació de la creació espontània, amb el perpetu qüestionament de la sensibilitat i la veritable renovació que aquesta suposa.

Els mecanismes econòmics, polítics i ideològics es combinen per bloquejar la difusió de les obres profundament subversives.

En el temps de totes les possibilitats, en el que les ciències, ens agradi o no, per bé o per mal, resten obertes, els dogmatismes glaçats d'una part i l'eclecticisme cínic de l'altra, s'oposen en bloc a la necessitat de tensió vers les síntesis sensibles tant intel.lectuals com morals.

El nou públic espera una altra cosa

El públic amant de l'art ja no és majoritàriament burgès i reaccionari. El món del treball no es troba completament mancat de cultura. Una se les seves parts en creixement disposa d'un nivell de coneixements igual a la mitjana burgesa i resulta encara més àvida de cultura.

La consciència social, malgrat la manca de perspectives radicals creïbles, es desenvolupa sobre nous terrenys tals com el feminisme, l'ecologia social, el model de vida, la condició jove, les llibertats individuals, la cultura... A l'est i a l'oest, al sud i al nord el desenvolupament cultural, especialment dels estudiants i els treballadors intel.lectuals, els inciten a interessar-se cada vegada més en les obres d'art. Els mateixos artistes, més nombrosos i menys al corrent de les seves recerques mútues, compten en les seves files amb més dones, han sortit de medis menys elitistes i, tot plegat, permet l'ampliació contínua del públic amant de l'art, inclòs l'art no consagrat.

En les nostres societats atomitzades, on els individus mateixos són cada vegada més conscients de ser encaixonats entre processos autònoms i antagonistes, l'art és ressentit, encara que sigui de forma minoritària, com una necessitat per entendre el món en el seu conjunt i somniar sense pors, perspectives per un avenir viable, confrontat amb l'actual estat de les coses. Aquests fenòmens xoquen violentament amb les regressions culturals imposades, disfressades de novetat.

Les noves vies de l'art s'obren disperses

Si els més grans interrogants de l'art actual són els de sempre -es tracte d'expressar el no dit de la vida humana- ¿podem concebre fins a quin grau, per exemple, del desenvolupament econòmic, científic, armamentístic o ideològic, o les pròpies qüestions de vida i de mort poden ser ressentides de forma diferent?

Els antics antagonismes artístics han desaparegut en part. L'abstracció no apareix més com enemiga de la figuració, el realisme no s'oposa a l'onirisme, ni l'expresionisme a la construcció, ni l'art compromès a l'art per l'art. Llavors, poden encara fer-se classificacions? L'expressió artística ens ofereix un paisatge contrastat però continu: un ventall sense solució de continuïtat.

L'aïllament dels artistes en el passat més recent, d'una part i, d'una altra, la influència destructiva de l'estalinisme, han falsejat el joc; mentre avui les recerques formals s'alimenten mútuament i es barregen de forma sistemàtica en mestissatges significatius.

Malgrat tots els estils de pintura sorgits en el primer quart de segle no han parat d'aprofundir-se, continuant proposant noves obres, ha de remarcar-se que les fronteres entre l'abstracció lírica i la figuració tendeixen a desaparèixer. Un nou expresionisme es nodreix, per exemple, de recursos abstractes per donar al crit de dolor -o, també de plaer-, i al crit d'alarma, volum, forma i precisió.

Les diferents arts plàstiques no solament s'influencien mútuament, sinó que tendeixen a combinar-se, a hibridar-se de múltiples maneres; el que és particularment evident pel que fa a la pintura i l'escultura, o a la pintura i la fotografia. S'ha de distingir (i oposar!) el postmodernisme dogmàtic, cínic, reaccionari i dirigista, i la mirada aguda vers el passat de la humanitat que poden portar nombrosos joves artistes, ajudats pel desenvolupament de les recerques històriques, de l'arqueologia i de l'etnologia.

Aquesta necessitat de trobar les seves arrels, de retrobar el "temps perdut" i la necessitat de reinventar-lo, com un cop segur de reacció al pes inhumà del món industrial, va ser l'obra d'isolats artistes com Henri Michaux o Lois Pons i, en l'ordre d'una profunda impregnació cultural, de Clavè, Pelayo, Saura, Gironella que interrogaven i reinterpretaven les obres dels seus avantpassats espanyols, del "Romancero" al "Segle d'or", desenvolupant els seus negres, els del seu temps, amb la més forta màgia de que es capaç l'art modern.

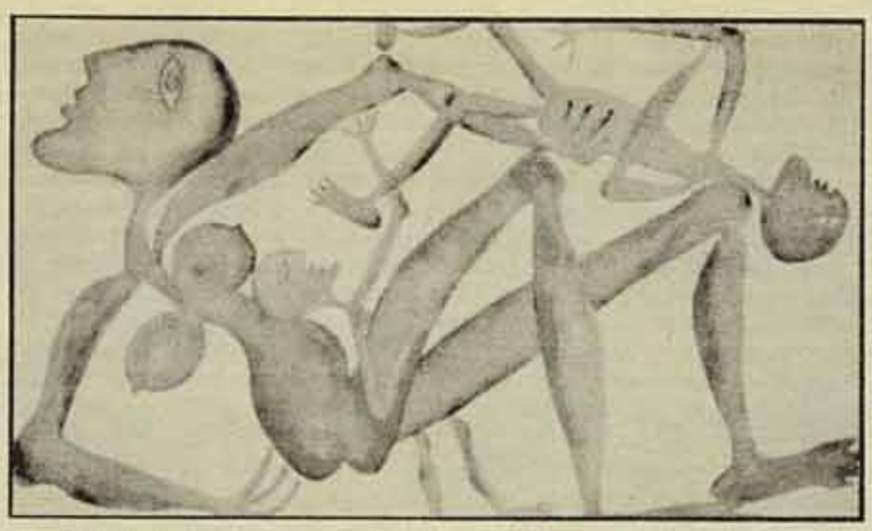
Inversament, les ciències i tècniques noves no poden exercir una gran influència sobre els artistes. La temptació és massa gran per alguns d'ells perquè puguin resistir-se a utilitzar-les com trucs "tapa ulls", de vegades de manera fascinant, per desembocar en carrers sense sortida o en simples objectes.

Pel contrari, en tant que les ciències modifiquen la percepció del món, actuen sobre les sensibilitats artístiques, obrint múltiples camps d'investigació i d'expressió. La mirada sobre el passat, en lloc d'interferir el futur, el sol.licita i l'estimula: "La Piràmide" d'en Pei del Louvre n'és un exemple.

La vella trampa del real no ha estat abandonada definitivament pels qui, a l'inici del segle, feien una ruptura de l'abandonament de l'aparença immediata a la fotografia o al cinema. El final del segle veu com es multipliquen els seus lligams adúlters, els seus cops de passió,



Henry Moore. . Peça Atòmica (1964) . Fragment



Mercè Rodoreda

sovint sado-masoquistes, sovint bells, com diuen que són les criatures de l'amor, tal com s'expressa en el còmic i en l'hiper-realisme. Pot suposar-se que hi ha un avenir per les formes que s'ofereixen a la multiplicació de la imatge i, conseqüentment, a un públic ampli i a un públic jove.

El retorn a la figuració, en les seves múltiples formes no es dissocia del realisme; s'empara de totes les conquestes del modernisme, en particular de l'abstracció i adquireix una plasticitat infinita, al servei de tots els somnis, de tots el fantasmes, de tots els simbolismes espontanis, dimonis de l'època que intenta d'exorcisar.

Alliberat del "diktat" d'haver d'il.lustrar o de reflectir, l'art continua vibrant a l'ensems dels grans problemes de la vida del segle. No hi ha dubte, per exemple, que hi ha un lligam entre l'ascens de la consciència ecologista i un corrent d'artistes que, girant-se d'esquena al paisatge o a la natura morta que són tot exterioritat a la natura-espectacle, fan les obres amb els materials naturals: la fusta, les fibres, la pedra, la llana, etc., els tracten i els donen formes art-industrials.

Una aproximació millor a l'art popular, dels infants, dels "naïf" del món sencer, d'aquells anomenats bojos, alliberat de les expressions auto-censurades, sovint és mes carregat de sentit i de sang i, al mateix temps, alliberen més els seus complexes que no son ni bojos ni "naïf". Potser que estiguem apropantnos en aquest fi de segle, als temps profetitzats per Marx, Lautreamont i els surrealistes en el que l'art serà fet per tota la gent.

Potser també que el més gran fenomen del moment sigui l'entrada en massa de les dones en el camp de l'art. És una entrada amb força i amb valor, amb originalitat i amb llibertat, i d'abandonament dels "models" masculins. En particular les noves expressions de l'erotisme, que tenen un lligam evident amb l'alliberament sexual i la difusió de la consciència feminista, fan redescobrir les poc conegudes surrealistes Leonora Carrington, Remedios Varo, Frida Kalho, Toyen, Dorothéa Tanging, en els que el seu feminisme resulta evident.

La internacionalització del mercat de l'art i dels coneixements no condueix únicament a la uniformitat. Els artistes del tercer món, en el mateix moment que el neocolonialisme els margina del mercat mundial i els sotmet a la crisi econòmica, aporten a la plaça pública un gran nombre de visions diferents i vivificants sobre totes les coses.

Menys iconoclasta, menys intencionalment polititzat que l'art del 68, l'art dels anys 80 ha estat encara més ansiós, més dubitatiu sobre la qüestió del progrés, més qüestionador, més curiós sobre el passat i el futur universals, més àvid de síntesi.

Lluitar per un art revolucionari independent

Malgrat el gran nombre d'obres renovadores i de la bella continuïtat de certs mestres dels decennis precedents, existeix avui una incontestable i aguda crisi artística, que pot unir-se a la crisi generalitzada dels valors en un món travessat de contradiccions més multiformes i més variades que mai.

Els desitjos i les revoltes maduren i s'exterioritzen de forma dispersa, al marge de qualsevol moviment col.lectiu veritable i, per això, són limitats en el seu resò. D'aquí que pugui veure's com una exasperació dels seus límits, rabiüt i desesperat, replegat sobre sí mateix.

Però en aquesta turbulència sens aparença de grans grumolls, es dibuixen signes de cristalització que poden anunciar una renovació propera. Entre tot això la renovació a través de l'onirisme, de la subversió per l'humor negre, el meravellós, la utopia, l'esperit de revolta que fundà el surrealisme ara fa setanta anys.

D'igual manera que la qüestió de la recomposició apareix per les lluites socials, correspondrà als artistes que treballen contra el corrent i als crítics que refusen l'enquadrament institucional, de reconstruir sobre noves bases els moviments que s'hi poden oposar; revolucionari en tant que ho és tot art autèntic, l'expressió profunda del qual és allò viscut, el desig de la metamorfosi global de la vida.

En els anys 70, nombrosos artistes es reclamaven de diverses teories socials revolucionàries, però no disposaven més que d'uns pocs elements de teoria estètica revolucionària. El modernisme americanitzat, el corrent gèlid del pop i de l'anti-art passaven per pràctiques subversives.

Si la darrera paraula, el darrer signe abans del despertar -la troballa!- pertany sempre als artistes en el seu diàleg amb la crítica i la teoria estètica, les influències d'aquestes no han de subestimar-se. I si l'objectiu no pot ser un altre que canviar la vida -el que demana anàlisis rigoroses, renovades- l'art és aquí per fer pressentir als sentits les vies i els seus obstacles.

Els fluxos i refluxos de l'art revolucionari mai són deslligats dels de la lluita de classes, però sempre de forma indirecta.

Així, en períodes d'ascens revolucionari, les energies més fines sovint estan mobilitzades per les exigències de la lluita política. Si no podem prejutjar sobre el desenvolupament de les lluites actuals (i les que es preparen soterradament), podem pensar que no està exclòs el que els moviments artístics revolucionaris facin sonar la crida.

L'art, lluny d'ésser mort, com murmuren els ordinadors de les funeràries, pertany més que mai a l'esfera del nostre combat.

Thomas Mordant
Michel Lequenne

La premsa i la guerra

El fonamentalisme informatiu

Durant la trobada anomenada "arguments contra la guerra", realitzada el 2 de març, va presentar-se, entre d'altres, aquesta ponència sobre el tractament que la premsa ha donat a la guerra del Golf. Això que segueix és la ponència anomenada "el fonamentalisme informatiu" L'annex del quadre també forma part de la mateixa ponència.

El dret dels ciutadans a una informació veraç i rigorosa i la llibertat d'expressió, han sofert una severa derrota amb motiu de la guerra del Golf. En primer lloc, pel control sobre les fonts informatives. Des de l'agost, la informació sobre els preparatius militars i, a partir del 17 de gener, sobre la guerra, ha estat en mans d'un monopoli d'agències triades directament pels militars de tots dos bàndols. Aquest control absolut sobre les fonts informatives ha condicionat la difusió d'imatges i informacions sobre el conflicte, en un intent evident de convèncer l'opinió pública que es tractava d'una guerra "neta", sense morts, amb molt "vídeo-joc" i històries de bons i dolents que els fets s'han encarregat de desmentir.

En segon lloc, per la manipulació en l'elaboració dels continguts informatius i editorials a la premsa escrita, la ràdio i la televisió espanyola i catalana, a cops pel poc rigor, la parcialitat o la frivolitat d'alguns professionals, i quasi sempre per les directrius dels responsables dels mitjans. Els molts exemples que s'han viscut a les redaccions es poden resumir en els punts següents:

-Manipulació de les imatges de televisió i de fotografies (censura d'imatges de morts durant tota la guerra) i, fins i tot, del so ambient.

-Asimetria en la valoració dels fets segons el bàndol (cas dels pilots aliats capturats i la vulneració de la Convenció de Ginebra).

-Silenciament majoritari de les informacions referides a la censura de les parts implicades en el conflicte. No es volia posar en qüestió l'"objectivitat" dels mitjans.

-Banalització i frivolització de la guerra (entrevistes als pilots que acabaven de bombardejar Bagdad, reportatges d'"ambient" sobre casaments, bandes de música i celebració de Sant Valentí al desert...) en una completa caiguda en la "síndrome CNN", pensada només per a la reraguarda civil nord-americana.

-Censura sobre les informacions referides a la implicació espanyola en el conflicte i la guerra: des de les reaccions dels mariners embarcats i els seus familiars fins a les accions de protesta favorables a l'objecció i la desobediència civil. Per no parlar de la falta de denúncia de l'incompliment, per part del govern, de les condicions amb què es va aprovar el referèndum de l'OTAN pel que fa a l'ús de les bases, el pas d'armament nuclear o la participació de soldats fora del territori.

-Minimització de les mobilitzacions per la pau de formes diferents: evitant plànols generals de manifestacions en fotos i gravacions de TV, magnificant incidents com els de Torrejón, etc.

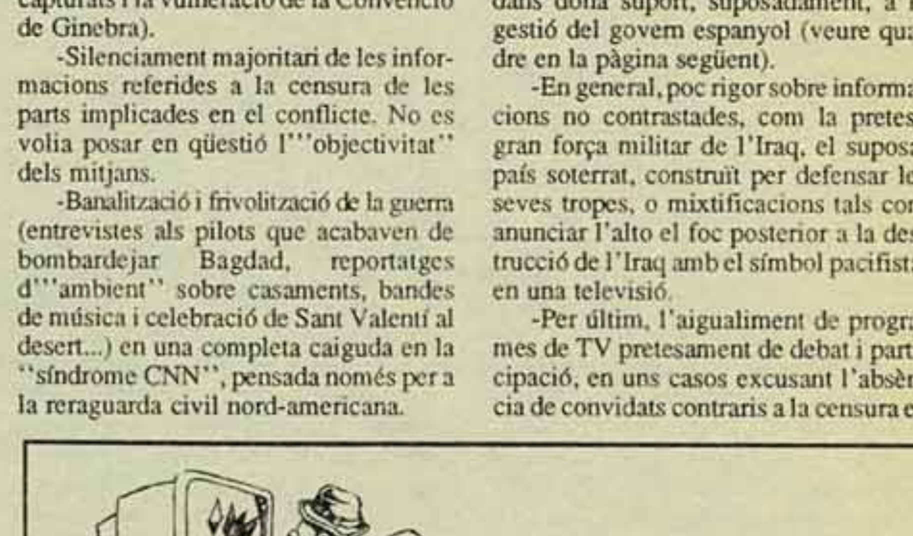
-Participació en premsa, ràdio i TV de militars, suposats "experts" o entesos en relacions internacionals, majoritàriament "comprensius" amb la guerra, o pretesament asèptics a l'hora de descriure les màquines de matar o les millors maneres d'anihilar l'enemic. Absència quasi absoluta, al contrari, d'experts contraris a la guerra.

-Negatives rotundes a publicar com a publicitat, anuncis pagats de col.lectius i organitzacions defensores del dret moral a la deserció de l'exèrcit en conflictes com el del Golf.

-Us i abús de sondejos poc rigorosos per justificar que una majoria de ciutadans dóna suport, suposadament, a la gestió del govern espanyol (veure quadre en la pàgina següent).

-En general, poc rigor sobre informacions no contrastades, com la pretesa gran força militar de l'Iraq, el suposat país soterrat, construït per defensar les seves tropes, o mixtificacions tals com anunciar l'alto el foc posterior a la destrucció de l'Iraq amb el símbol pacifista, en una televisió.

-Per últim, l'aigualiment de programes de TV pretesament de debat i participació, en uns casos excusant l'absència de convidats contraris a la censura en



temps de guerra i, en altres, diluint la polèmica en formulacions abstractes sobre el "pacifisme", ben allunyades de la implicació espanyola en la guerra.

L'actitud de les empreses

La majoria d'empreses informatives espanyoles no han denunciat les greus restriccions informatives del bàndol multinacional, com ho han fet 135 grans mitjans de comunicació d'arreu del món, que han presentat les seves queixes formals a l'ONU, sobretot per l'actitud de les potències anglo-saxones. Aquesta inhibició de la responsabilitat comunicativa, la va denunciar el 7 de febrer la Junta de la Facultat de Ciències de la Informació de la UAB per unanimitat: "Precisament en temps de guerra és més gran que mai la necessitat professional i moral de fer arribar al conjunt de la població una informació completa de les hostilitats, perquè és necessari contraposar la realitat tràgica de la guerra a l'embelliment orquestrat pels que la fan".

El dia següent dels primers bombardejos nord-americans sobre Bagdad, el deganat d'aquesta facultat, manifestava públicament "la necessitat de dur a terme una reflexió crítica i auto-crítica davant el fet que, en alguns casos, els mitjans de comunicació de masses poden haver jugat un paper subsidiari, unilateral i complementari de les estratègies de la violència destructiva".

Ara ja sembla clar, malauradament, que la gran majoria dels "mass-media" -tot i la crítica d'alguns dels seus professionals, que en són contraris- han optat per aquesta actitud de col.laboracionisme bel.licista, en comptes de triar el paper de "vigilants civils". Aquests, en paraules del sociòleg Pierre Bourdieu, haurien de fer visible allò que s'intenta tapar: la barbàrie de la guerra, el cinisme diplomàtic, el llenguatge trampós, el subjectivisme manifest, la doble moral...

Els mitjans informatius són el lloc on es produeix (es fabrica, es manufactura, s'adoba, es maquilla) la "realitat" d'aquesta guerra. Això explica la necessitat de conduir-la mitjançant una estratègia d'utilització i d'instrumentalització de la premsa, la ràdio i la televisió, en tant que eines poderosíssimes. Però tenint en compte que l'organització del sistema informatiu i del mode de producció de notícies a l'Occident també ajuden. Així, doncs, l'esquema es redueix a: censura (militar), estructura ("mass-mediàtica") i rutines (periodístiques).

En aquest sentit, la manera de relatar (emmascarar) i descriure (amagar) la guerra del Golf Pèrsic és conseqüència de: la centralització i el control estricte de les fonts; la censura ideològico-política; la distància entre els periodistes i els fronts de guerra; la impossibilitat d'explicar els estats d'ànim dels soldats; el silenci sobre les atrocitats; la parcialitat judeo-cristiana; la submissió als militars; la justificació de l'ordre desigual mundial; el foment del consens sobre els interessos del Nord; la reproducció dels patrons culturals transnacionals hegemònics; l'ocultació dels referents històrics i de les claus objectives d'interpretació; les exigències de la programació informativa; l'arraconament dels moviments d'una pau justa; el maniqueisme lèxic i explicatiu; la dimonització de tot allò què és o es vol diferent; i, finalment, la santificació o exculpació de tot allò que convé a la prepotència etnocèntrica occidental i els altres governs aliats.

La desinformació està servida

La dinàmica informativa generada en la guerra del Golf ha construït una ferrenya xarxa de desinformació que, en els mitjans de comunicació de l'Estat espanyol, s'alimenta de dosis alarmants d'anti-reflexió, de submissió cega.

Un dels exemples més clars és el de la utilització de les bases nord-americanes. La impressió que l'Estat espanyol participa d'una manera "neutra" en la guerra -com si la sortida dels B52 cap al Golf fos rutinària, natural- està reforçada per aquesta actitud submisa dels mitjans de comunicació. Parlant només de la televisió, convé tenir present que a França a totes les cadenes, a Itàlia a la RAI, a la Gran Bretanya a la BBC i als mateixos Estats Units a la poderosa CNN, els informadors han reaccionat clarament contra les imposicions secretistes o propagandístiques dels seus polítics i militars. Trencar la cadena de la rutinària submissió és una declaració d'autonomia que els nostres mitjans de comunicació no han fet encara.

Una altra perversió radical de la funció periodística és l'assimilació partidista que l'actual guerra ha posat de manifest en molts mitjans i informadors als fronts. Quasi tots els informadors es comporten com a soldats professionals i, de fet, la immensa majoria de periodistes de tots els països implicats vesteixen amb satisfacció l'uniforme dels seus militars. Més que informar de la guerra, fan la guerra com un exèrcit més. Però en aquesta guerra, en sentit estricte, els periodistes occidentals no tenim enemics humans ni polítics. L'únic enemic que tenim és l'espessa "cortina de mentides" que tapa la realitat dels soldats rasos i de la població civil a tots els territoris implicats. I si és cert que els mitjans de comunicació formen part d'aquesta cortina, també ho és que els periodistes hauríem d'exigir un estatut com el de la Creu Roja o Metges sense Fronteres. Perquè hi ha certament una salut per la que el periodista hauria de vigilar sistemàticament, la salut d'informació. Com fer-ho?: fent periodisme sobre els mètodes periodístics en temps de guerra, revelant-ne els trucs i la màgia amb què manipula a les persones.

A la reraguarda, la falta d'atenció periodística a les vibracions que la guerra ha desvetllat i desvetlla en les societats civils del bloc transnacional, dels anomenats aliats, és també alarmant. Els diaris, les ràdios i les televisions s'omplen de cròniques d'urgència, quasi totes buides de continguts analítics o sense informació precisa ni contrastada, i ofereixen diàriament sermons oportunistes d'apoltronats comentaristes en augment que, per exemple, ara critiquen les manifestacions d'estudiants contra la guerra amb el mateix èmfasi que ahir despotricaven contra "el passotisme dels joves". Però ben poc diuen, ni proposen tampoc cap reflexió, sobre les raons que en cada país mouen els fils a favor i en contra de la guerra.

És l'imperi del maniqueisme. Assistim a la manipulació sistemàtica de l'opinió pública occidental, i a la reducció fanàtica de les societats civils del món àrab i també de la israeliana. Per la televisió gairebé només es veuen jueus ortodoxes amb el cap contra el mur de les lamentacions, o àrabs d'expressió primitiva dient bestieses en mal anglès. Com si en aquestes societats no hi hagués, entre l'estructura político-militar i els seus grups més fanatitzats, cap grup més, cap persona més, cap organisme més capaç de pensar, de crear cultura, de mediar en aquesta barbàrie.

Trencar el cercle maniqueu és imprescindible, i cal fer-ho honestament. A partir de la pròpia societat, i no de forma indirecta i amagadora com, per citar l'exemple més freqüent d'aquest tràgic mes de febrer, fan alguns mitjans que informen del que passa a la mestissa França i no diuen ni piu del que passa d'Algesires als Pirineus.



DE SONDEJOS I EDITORIALS

"Els espanyols donen suport a l'actitud del govern espanyol respecte del Golf" i "L'atac contra l'Iraq divideix els espanyols", deia un conegut diari barceloní. El 51'9% dels enquestats respon, "sí, totalment" a la pregunta: "Considera correcta la postura del govern en la crisi del Golf?" En canvi, un 46% contestava negativament a la pregunta: "Aprova vostè l'atac militar contra l'Iraq realitzat per les tropes multinacionals per fer complir les resolucions de les Nacions Unides respecte a la sobirania de Kuwait?", front a un 44'2% que deien sí.

La formulació de la pregunta gairebé no amagava la intenció de forçar el "sí" a la resposta. Les mateixes declaracions de Javier Pérez de Cuéllar on deia que "no era una guerra de l'ONU", demostren que no es podia identificar l'ambigüitat de la resolució 678 que parlava d'utilitzar "tots els mitjans necessaris" perquè l'Iraq es retirés, amb l'explícit "atac militar".

En canvi, la majoria de mitjans de comunicació, tant privats com públics, no van encarregar enquestes que preguntessin: "Creu vostè que l'actuació del govern espanyol s'ajusta a les condicions que figuraven en la pregunta del referèndum sobre l'OTAN respecte de la reducció de tropes nord-americanes i a la no introducció d'armament nuclear a Espanya?" També s'hagués pogut preguntar als enquestats si consideraven que l'actuació del govern s'adequava a la Constitució pel que fa a les Forces Armades. O també es podria haver preguntat, un cop acabada la massacre: "Creu vostè que les resolucions de l'ONU autoritzaven a destruir l'Iraq?"

Altres maneres de manipular les enquestes són introduir falsedats en la seva interpretació com, per exemple, definint la posició del govern com obligada pels compromisos amb l'OTAN o la Comunitat Europea.

Tothom sap que hi ha molts països europeus en la mateixa situació i que ni han enviat tropes ni avions al Golf, ni han deixat el seu territori com a portaavions per bombardejar objectius civils i militars a l'Iraq.

Com a contrast, un altre diari que s'ha destacat per anar contra corrent en aquesta crisi, "El Independiente", publicava una enquesta en què la majoria d'enquestats es manifestaven en desacord amb que els B-52 ianquis sortissin de l'Estat espanyol. Cap dels grans mitjans de comunicació va reflectir aquesta enquesta. Potser perquè no tenia interès polític o sociològic?

La brutícia informativa

J. Cruyff: 100 Samar Alami: 1



Johan Cruyff, l'entrenador real (el seu status laboral-legal és un altra) del Barça, va tenir a principis de març una insuficiència coronària. Sembla que la cosa va ser greu. Ara, l'home s'ha recuperat. Però no era de les dificultats amb la salut del tècnic barcelonista del que aquí volíem parlar. Sí d'un aspecte relacionat amb aquest fet.

Resulta que tots els mitjans de comunicació estaven força emprenyats amb el senyor Cruyff. ¿Tots? No! Precisament, l'únic mitjà de comunicació que no tenia motius per estar emprenyat era el causant de l'emprenyament dels altres. Ens expliquem. Un periodista de TV3, Joan Patsy, és amic personal de la família d'en Johan. Aquest és un dels motius pels quals el tècnic blaugrana va concedir una entrevista a TV3 en exclusiva. Van ser tantes les protestes dels altres mitjans de comunicació, que en Johan va concedir poc després, concretament el 7 de març, una roda de premsa.

Van assistir-hi 100 periodistes. Aquest mateix dia, una palestina de l'Organització per l'Alliberament de Palestina, Samar Alami (entrevistada, per cert, en una altra pàgina d'aquest "demà") també feia una roda de premsa a les Cotxeres de Sans. La palestina havia estat invitada per la Coordinadora Feminista de Catalunya per tal de participar a l'acte que es va fer a les mateixes Cotxeres aquell 7 de març. Van assistir-hi només dos mitjans de comunicació: "El Observador" i el "demà". Si descomptem aquest darrer, incomparablement més humil per la quantitat d'exemplars que qualsevol diari d'ordre (i que tampoc va assistir-hi a l'acte del tècnic del Barça), resulta que la proporció entre les dues rodes de premsa va ser de 100 a 1 a favor de l'holandès. Aquesta desproporció és explicable i lògica. No deixa de ser, però, menyspreable. Que tots, absolutament tots, els mitjans de comunicació d'ordre estiguessin interessats en el què deia en Johan sobre el seu cor i el seu futur en el Barça, resulta, com hem dit, comprensible. Comprensible des del punt de vista de les ràdios d'ordre, de la premsa d'ordre, de les televisions d'ordre. Que de tots aquests mitjans de comunicació, només "El Observador" (casualitat? bona voluntat de les dues periodistes que van venir a les Cotxeres?) estès present a la roda de premsa de la militant de l'OAP, és una confirmació del que venim denunciant des del començament de la guerra del Golf Pèrsic: els mitjans de comunicació són, amb poquíssimes excepcions, la veu dels Estats Units d'Amèrica. I l'OAP no s'ha plegat a aquests dictats. Explicat així, potser algú pugui pensar que això és massa esquemàtic. Que demostri el contrari, rectificaré si és el cas.

La veu d'una dona d'un poble oprimit, la veu d'una dona de l'organització d'alliberament nacional possiblement més important del món, la veu d'una dona que venia explicar els sofriments de tota una nació i que venia de Londres especialment per fer-ho... va merèixer el boicot pràctic dels mitjans de comunicació.

L'estat del cor d'un home ric, del tècnic del Barça, mereix un tractament periodístic infinitament superior a la de la Samar Alami. Sabem què significa el Barça per molta gent de Catalunya. Sabem que el fenomen d'aquest equip i de tot el que l'envolta no es pot analitzar només amb paràmetres només esportius. Però, ¿no diu aquest "resultat" de 100 a 1 més de la brutícia informativa que mil ratlles addicionals que podríem afegir?

D. Dalton



anar:

Viatge al Delta de l'Ebre.

A les portes de les vacances de Setmana Santa, us proposèm un itinerari per una de les comarques que fan la transició entre Catalunya i el País Valencià. Pràcticament equidistant de les aglomeracions urbanes de València i de Barcelona, dominat per la presència majestuosa del Montsià, el Delta de l'Ebre pot oferir-nos una llum, un paisatge i unes olors pròpies i introbables a la resta del país.

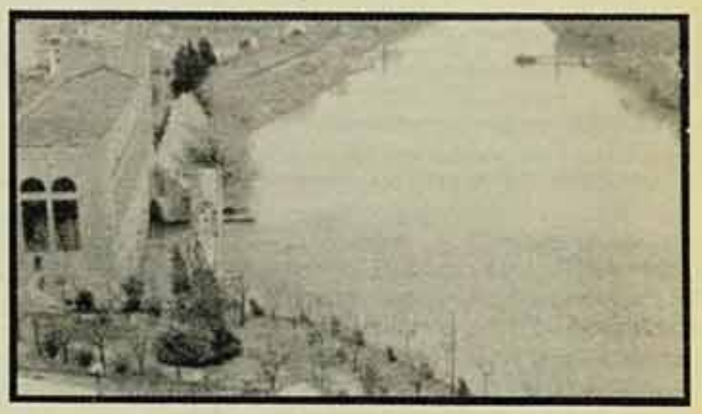
El problema per arribar-hi radica en l'absència d'una xarxa de transport públic, però podem substituir-lo amb la bicicleta i les cames.

Iniciem doncs el trajecte a Sant Carles de la Ràpita per anar a veure els estanys de l'Encanyissada i de La Tancada, en els que podrem veure tota mena d'aus. Paga la mena d'aturar-se força estona per gaudir de les seves evolucions dins i fora de l'aigua, especialment a punta de dia. Des d'aquí, anirem a la península dels Alfacs, fins la Punta de la Banya, avui zona protegida, travessant la barra del Trabucador entre les dunes. Vigileu aquí el miratges. Com en el desert apareixen i desapareixen amb tota la seva màgia especialment als voltants del migdia. Tornarem enrera, en direcció a Sant Jaume d'Enveja, i, si volem podrem dormir al Càmping existent en la platja de la Llançada.

De bon matí, arribarem a Sant Jaume d'Enveja i travessarem l'Ebre amb una barca fins a La Cava. Opcionalment podrem anar amb una barca fins a la desembocadura. Si ho fem, serà l'única manera de veure l'illa de Buda, avui en mans privades.

De La Cava, i després d'anar fins a la Bassa de l'Estel i al golf del Fangar, anirem fins a Camarles (on cal fer un arroçet) i a l'Ampolla, que serà la fi del trajecte. Ja ens direu les vostres impressions de tot plegat.

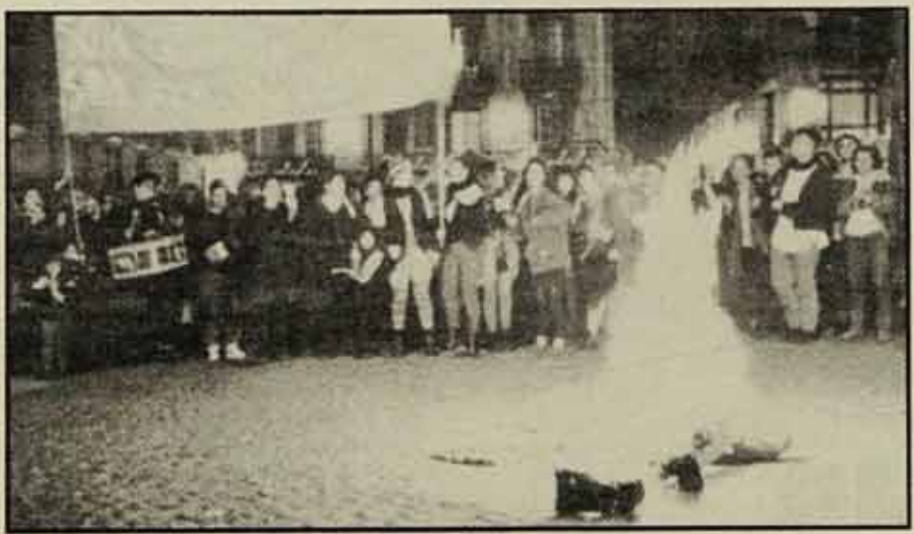
Per fer tot això, cal no oblidar-se de dur material de protecció contra els mosquits (encara no massa actius en aquesta època) i uns prismàtics per veure millor tota la fauna. Bon viatge.



Militarisme: exaltació dels valors masclistes

Els arguments de DOAN

El 2 de març, a la Universitat Central de Barcelona, van tenir lloc unes trobades anomenades "arguments contra la guerra". Les ponències presentades seran publicades en un llibre que esperem sigui editat ben aviat. Aquí publiquem un resum de la ponència presentada pel grup Dones Antimilitaristes (DOAN).



"La guerra és l'assassinat metòdic, organitzat, gegantesc. Però per portar a homes normals a la pràctica de l'assassinat sistemàtic cal provocar-los-hi prèviament la borratxera corresponent. La bestialitat de la praxis ha de correspondre a la bestialitat de les idees i de la mentalitat, aquesta ha de preparar i acompanyar a aquella." Fa dos dies que la guerra del Golf s'ha acabat oficialment. La "pax americana" planeja sobre Orient Mitjà com un voltor a punt de repartir-se els guanys. Milers de persones però, hem sortit al carrer per dignitat pròpia i per intentar aturar aquesta bestialitat. Les bombes han parat però la mentalitat i les idees que la feren possible queden presents. Entre aquestes hem estat milers de dones, moltes feministes, tant a Occident com arreu del món, i en especial al món àrab, que ens hem mobilitzat per aturar aquesta barbàrie al costat del moviment pacifista.

La primera pregunta que calia contestar era, doncs, perquè calia argumentar des del feminisme contra la guerra i les seves conseqüències. Hi ha una resposta òbvia que seria la mateixa per a tothom: és impossible per a qualsevol moviment que lluita pel seu alliberament no oposar-se a aquesta matança.

Però cal aclarir que les dones feministes no estem contra el militarisme ni contra la seva expressió més brutal, com són les guerres imperialistes pel fet específic i biològic, d'haver nascut dones. Precisament el fet de la nostra opressió específica ha fet que les paraules de les dones, així com els nostres fets, continuïn amagats. No és la nostra biologia el que ens fa ser essencialment pacífiques o antimilitaristes , ni tan sols el fet de ser mares, com gairebé sempre ens presenten "els altres",els que parlen de nosaltres, sinó precisament la nostra consciència de subjectes humans ignorats que lluiten per ésser reconeguts i per viure en un món que sigui possible i sense opressió.

La nostra existència com a col.lectiu , ens ha portat a una concepció de la política diferent. Estem contra aquesta guerra, en primer lloc, perquè a la guerra hi moren persones. No enemics, no xifres en una estadística de víctimes. Sinó persones reals, amb somnis, desitjos, amors i frustracions concretes, amb mare, pare, amigues i amics que pateixen.

Denunciem l'actitud de la majoria dels mitjans de comunicació que l'han vehiculat:Per una banda convertint la realitat en espectacle per amagar-la millor, presentant-nos la guerra com un vídeo-joc ple d'armament sofisticat, míssils, radars, avions supersònics, una impossible guerra "neta" amb objectius només estratègics, amagant les destrosses, les morts... Ningú no pateix, ningú no crida, ningú no esquitxa de sang la pantalla del nostre televisor, no hi ha ferits ni cadàvers. A més el doble llenguatge ajuda: no es mata, es "neutralitzen objectius"; i ningú no pren la decissió d'enviar gent a matar: "les computadores determinen els objectius dels atacs". Altre cop les persones desapareixen. Però no per a nosaltres.

En la lluita feminista hem après la solidaritat necessària de les dones front a la nostra opressió comuna, opressió i solidaritat que travessen (amb totes les especificitats que calguin) les cultures, les nacions... Ens neguem a veure a les dones àrabs com enemigues, ens neguem a veure als seus fills, companys, germans, amics, com a enemics nostres. Ens neguem a veure la seva cultura com una cultura inferior a la nostra. Aquesta solidaritat ara és més necessària que mai.

Estem en contra d'aquesta guerra, en segon lloc, perquè estem en contra del sistema econòmic que es defensa amb aquesta guerra. Perquè ens neguem a fer-nos còmplices de l'explotació. Perquè rebutgem la confusió entre progrés i malbaratament, entre el benestar i el consum compulsiu i alienant que ens presenten com a única sortida a les frustracions de la vida quotidiana. I perquè, cal no oblidar-ho,... els EUA, país que té el 5,8% de la població mundial, consumeix el 40% dels recursos, és el mateix sistema on les dones (són estadístiques de l'ONU) proporcionem els 2/3 del total d'hores de treball, produïm el 44% dels aliments, però guanyem el 10% dels ingressos i posseïm només l'1,1% dels bens. Aquest model de desenvolupament no funcionaria sense els milions de dones que són les qui treballen a les feines agrícoles a l'Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina (però que no són mai les propietàries de la terra que conreen), sense els milions de dones que treballen a la indústria, subocupades, mal pagades, a les feines més monòtones, patint l'atur més que ningú, utilitzades com a reserva de mà d'obra, moltes vegades sense cap dret sindical ni subsidis perquè treballen a l'economia submergida.

Estem en contra d'aquesta guerra, en tercer lloc, perquè incrementa la militarització de la societat. I s'expressa fonamentalment en tres aspectes:

També a la guerra del Golf la imatge de les dones ha estat servida de manera masclista i simplista.

Posem tres exemples que no ens semblen gens gratuïts. Hem vist dones militars prenent el sol amb biquini al desert,i a cap home fent res de semblant i dones pintant-se els llavis, cap home afaitant-se. Coses de la "coqueteria femenina" que en el fons és el que cal destacar del paper de les dones de les tropes aliades.

I la tercera notícia: cents de prostitutes egípcies arriben al Golf per entretenir a les tropes aliades masculines. La concepció masclista sobre la posició de les dones als exèrcits a la premsa no podia ésser més explícita. Hi ha dos missatges que es volen destacar, primer l'exèrcit és democràtic, doncs fins i tot hi ha dones i negres, però les dones tenen un paper sobretot específic, és a dir secundari, d'adornament.

I encara més fort, quan finalment les victorioses tropes aliades han decidit aturar les bombes, la imatge del vençut, Saddam se'ns ha presentat amb els llavis pintats com una dona. Feminitzar al vençut, al que no té collons per guanyar, és tota una lliçó patriarcal d'identificar al vençut , al subordinat amb la dona identificada des de segles com la perdedora del poder.

El mateix comentari que algun militar ha expressat sobre els insubmissos, no són homes, són uns covards, com donetes. Si anar a la mili es per fer-se home, no anar-hi és ésser dona, és a dir dèbil, covarda, no apte per a coses importants.

I no és que ara ens posem a destacar els motius que han portat a aquestes dones a anar a l'exèrcit perquè poden ésser tant amplis i diversos com els dels homes i només caldria que ara les culpabilitzessim per això. Sinó per tornar a dir que anar a aquest exèrcits no porta a tenir menys opressió, i que l'única actitud raonable com sempre hem dit es no anar-hi, o si hi ets, desertar. I no només per l'evidència de les violacions quotidianes dins d'un estament tan masclista com aquest, sinó perquè anar a bombardejar pobles i a humiliar altres cultures no porta cap a l'alliberament de ningú sinó cap a una barbàrie soterrada de poderosos que viuen a costes de la immensa majoria de la població.

Hem avençat molt, estem contentes de l'autoestima que les dones hem aconseguit i de fer del feminisme un pol de referència per a moltes dones i també per alguns homes cada vegada més interessats en ésser persones i no únicament mascles. La lluita contra el militarisme és doncs una lluita interessada.

La militarització de la societat implica també que es dediquin cada cop més recursos humans i materials a la carrera armamentista... 32 Estats gasten més en armament que en educació i sanitat juntes. A hores d'ara, tenim els recursos per destruir no un sinó més de 700 cops la Terra,... Amb un terç del que es gasta cada any en armament, l'any 2000 s'hauria arribat a vacunar tots els nens i nenes del món, la mortalitat infantil es reduiria a la meitat, s'eliminaria la desnutrició greu, es garantiria l'accés universal a l'aigua potable, la reducció de les taxes d'analfabetisme, l'escolarització de la població infantil...

El 1970 les despeses militars mundials eren 580.000 milions de dòlars, el 1987 havien augmentat a 860.000 milions de dòlars. I no paren de créixer. I al mateix temps, el 1980 el nombre dels qui no disposen del mínim vital necessari havia augmentat un 14% respecte de 1970. En els països més pobres la situació és especialment dramàtica: mentre l'any 1960 les despeses militars d'aquests països representaven l'11% del total mundial, el 83 arribaven al 31%. I amb un ritme d'increment dos cops el dels països rics.

Els diners que es gasten en despeses militars surten d'algun lloc: són els mateixos diners que ens diuen que no tenen per despeses socials, per a satisfer les nostres reivindicacions, per crear llocs de treball, per la reforma agrària, per aturar la desertificació del Sahel, per fer escoles, hospitals, guarderies, centres de planing...

El cost d'un avió F-15 (3100 milions de $) equival al de 62 milions de litres de llet en pols; una hora d'operació del bombarder B-18 (21000 dòlars) és el cost de reduir a la meitat la mortalitat de les dones en tenir fills, a 10 pobles africans, al llarg de 10 anys; un tanc equival a l'equipament de 500 escoles; un dia de guerra del Golf (60000 milions de pessetes) a la instal.lació de 400.000 bombes d'aigua per a donar aigua potable a pobles del Tercer Món.

La reivindicació "despeses militars per despeses socials" és una reivindicació justa per a tothom, homes i dones. Però per a les dones és, a més,una reivindicació urgent, perquè aconseguir-la milloraria de manera immediata les condicions de vida i treball de milions de dones.

Per una curiosa perversió de la idea de democràcia se'ns vol convèncer de que la nostra opinió es imprescindible quan hi ha eleccions, i innecessària quan no n'hi ha. En aquest cas se'ns diu que com no tenim prou informació ho hem de deixar en mans dels "experts". I parcialment és cert: cada vegada tenim menys informació, perquè ens l'amaguen, i la jerarquització del saber és també una de les formes de la militarització de la societat... Oprimir les consciències és la condició per no tenir oposició.

Hem après a no delegar en els altres ni responsabilitats ni decisions. Una de les pitjors trampes d'aquesta guerra plena de trampes seria la de fer-nos acceptar que no hi podem fer res i que és normal que sigui així. Com els insubmissos que han posat en qüestió l'exèrcit, les dones cal que siguem insubmisses cada dia, a la feina, a l'escola, a casa, al carrer.

La pau no és només absència de guerra. És absència de violència estructural, quotidiana, exercida per mantenir l'estatus imposat. Com a dones feministes no podríem afegirnos a un "pacifisme" que reivindicant una pau abstracta, mantingués (encara que només fóra per omissió) la nostra subjecció i els valors que la sustenten.

La pau per la qual lluitem és absència d'opressió, d'explotació, de relacions de poder entre les persones i entre els pobles.